www.nv-online.info

№ 26 (3869)

4 красавіка 2014 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

*На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...*

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

АКТУАЛІІ

Святлана КАЛІНКІНА

Сенсацыя!

Ніколі і ў галаву не прыйшло б адсочваць выбары ў далёкім ад сталіцы Мсціслаўскім раёне, але людзі дасведчаныя шматзначна параілі пацікавіцца. Пацікавілася і... не пашкадавала. Бо ў Беларусі знайшоўся рэгіён, у якім прайшлі амаль дэмакратычныя выбары дэпутатаў мясцовых Саветаў.

Сенсацыя! Немагчыма! І ўсё ж...

У Мсціслаўскім раёне сапраўды многае было не так, як у іншых.

Па-першае, абсалютна ва ўсіх акругах выбары праходзілі на альтэрнатыўнай аснове. І гэта ў той час, калі, напрыклад, у Віцебскай вобласці "конкурс" у райсаветы складаў усяго 1,1 кандыдата на месца. Гэта значыць таго конкурсу ўвогуле не было: дзенідзе па гарадах сустракаліся акругі з некалькімі кандыдатамі, але ў цэлым вобласць засталася "стэрыльнай" ад якой-небудзь альтэрнатывы.

Па-другое, як засведчылі вынікі галасавання, у Мсціслаўскім раёне па большасці акруг кандыдаты літаральна дыхалі адзін аднаму ў спіну. Здаралася, што іх раздзялілі проста лічаныя галасы. А гэта ж трэба было тыя галасы лічыць...

Трэцяе. У Мсціславе вызначыць пераможцу, паглядзеўшы толькі на прозвішча і месца працы кандыдатаў, пазначаныя на выбарчых плакатах, было немагчыма. Бо тут не вялася звычайная гульня ў паддаўкі, калі на адной акрузе сустракаюцца сталяр і дырэктар дрэваапрацоўчага прадпрыемства, даярка і старшыня калгаса, беспрацоўны і галоўны пракурор. Хаця шмат гадоў на беларускіх выбарах менавіта так і было заведзена.

Адным словам, падобнага ў Беларусі ўжо даўно не было. Ды вось здарылася. Праўда, з важнай агаворкай.

Сярод кандыдатаў у дэпутаты Мсціслаўскага раённага Савета не аказалася ніводнага апазіцыянера, дый увогуле ніякіх партыйных кандыдатаў не было. Аніводнага! Нават праўладныя партыі ў выбарах не ўдзельнічалі, хаця ім толькі свісні. У выніку ў Мсціславе "правільныя" кандыдаты змагаліся адзін з адным.

Ды што змагаліся! Рэзаліся, біліся, канкурыравалі!!! Вынікі галасавання часам аказваліся не проста нечаканымі, а сенсацыйнымі!

Ну вось, напрыклад, на каго б вы паставілі, ведаючы, што па адной акрузе балатуюцца намеснік начальніка раённага аддзела ўнутраных спраў па ідэалагічнай рабоце і кадравым забеспячэнні і загадчыца дзіцячага садка?

Ясна, што на аднаго з галоўных міліцыянераў раёна. Бо што такое дзіцячы садок? Тым больш што старшыні выбарчых камісій ужо ў тым узросце, калі іхнія дзеці не тое што садкі — школы і інстытуты пазаканчвалі. Зусім іншая справа — адказны за чысціню міліцэйскіх кадраў усяго раёна! Гэта ж не проста важны, а надзвычай патрэбны ў жыцці чалавек, той, каго трэба залагоджваць, з кім трэба сябраваць.

Так разважалі б у любым рэгіёне Беларусі, і з вялікай доляй верагоднасці можна прагназаваць, што на любых іншых выбарах сапраўды менавіта высокапастаўлены ахоўнік правапарадку і перамог бы... Але ў Мсціславе здарыўся цуд. Тут падлічылі галасы! І аказалася, што вопытны педагог Ганна Самойленка паклала важнага міліцэйскага чына Андрэя Пратасевіча на лапаткі. Бо за яе прагаласавалі 167 выбаршчыкаў, а за яго — толькі 102.

Сітуацыя тым больш дзіўная, што разрыў, па беларускіх мерках, зусім невялікі. І, будзем шчырымі, досыць лёгка было крыху бюлетэняў за спадарыню Самойленка сапсаваць, а за спадара Пратасевіча — падкінуць. Але ў Мсціславе гэтага не зрабілі. Дзіва дзіўнае!

На яшчэ адной акрузе сышліся прадстаўніца мірнай прафесіі — загадчыца цэнтральнай раённай аптэкі Таццяна Дамарацкая і начальнік Мсціслаўскага раённага дэпартамента "Ахова" Міністэрства ўнутраных спраў Канстанцін Старавойтаў. І тут людзі аддалі свае галасы зусім не міліцэйскаму бажку раённага ўзроўню. Можна нават сказаць — дэманстратыўна яго "пракінулі", аддаўшы 160 галасоў аптэкарцы і толькі 61 — міліцыянеру! Сапраўдны разгром!

Ледзь-ледзь прабіўся ў дэпутаты, крыху рэабілітаваўшы гонар міліцэйскага мундзіра, Раман Косік, начальнік аддзела прафілактыкі правапарушэнняў усё таго ж Мсціслаўскага РАУС. Яму канкурэнцыю складаў намеснік дырэктара ААТ "Мсціслаўлён" Уладзімір Піванкоў. У выніку на гэтай акрузе здарылася даўным-даўно забытая ў Беларусі сітуацыя, калі кожнаму з кандыдатаў сапраўды быў важны кожны выбаршчык і кожны голас. У выніку Раман Косік выйграў з перавагай... усяго ў 9 галасоў!

Проста нейкі азарт бярэ ад такіх лічбаў. Два праўладныя кандыдаты... Не біліся, не размахвалі чамаданамі з кампраматам, не крытыкавалі ўладу, але да апошняга прысутнічала інтрыга — галоўная прыкмета сапраўдных выбараў.

І вось што важна: гэтая нечаканая мсціслаўская палітычная адліга цалкам абвергла завядзёнку беларускіх выбаркамаў, якія раз за разам дружна сведчылі, што беларускі народ заўсёды падтрымлівае начальства. Аказалася — не. Не такі ўжо дурны наш народ. Па крайняй меры мсціслаўцы на апошніх выбарах дулі з карманаў падаставалі.

Самыя высокія мясцовыя начальнікі, праўда, пад "цуд" не трапілі, іх сапернікі, як і раней, былі відавочна "дзяжурнымі" (напрыклад, з намеснікам старшыні райвыканкама па ідэалогіі "канкурыравала" простая выхавальніца вясковага дзіцячага садка). Але і без таго ёсць яскравыя прыклады. І па выніках галасавання смела можна рабіць выснову, што словы "раённы выканаўчы камітэт", пазначаныя як месца працы кандыдата ў дэпутаты, перамогі не забяспечваюць. Гэтаксама, як і іншыя высокія пасады, перад уладальнікамі якіх, здавалася б, павінен стаяць па стойцы "Смірна!" увесь раён.

Вось толькі некаторыя прыклады.

На акрузе сышліся намеснік старшыні мясцовага райспажыўтаварыства і начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне райвыканкама. Вынік: прадстаўнік спажыўтаварыства абышоў прадстаўніцу райвыканкама, пры гэтым з неблагім адрывам.

Просты майстар па рамонце транспарту з хлебазавода і начальніца раённага вузла паштовай сувязі. Выйграў... рамонтнік.

Галоўны аграном райаграпрамтэхснаба і настаўніца пачатковых класаў. 297 галасоў было аддадзена за настаўніцу і толькі 18 — за яе саперніка.

Начальнік раённых электрычных сетак і старшыня маленькага сельсавета. Зноў аплявуха: раённага ўзроўню начальнік набірае толькі 15 галасоў з 363 магчымых... Ды апазіцыянерам болей галасоў на выбарах камісіі аддавалі, а тут такое! Адным словам, у Мсціславе адбылося нешта незвычайнае, тое, што яшчэ трэба асэнсаваць.

Я пакуль схіляюся да думкі, што ў раёне правялі нейкі выбарчы эксперымент. Бо хоць улады і кажуць пра высокую яўку выбаршчыкаў, пра актыўнасць людзей, але слухаць гэтыя запэўніванні проста смешна. Ну якая можа быць цікавасць, калі выбіраць няма з каго, калі балатуецца адзін кандыдат ад улады і няма ніякага выбару? Далей так пойдзе — дык Цэнтрвыбаркам трэба будзе ўключаць у штат унутраных войскаў, бо без іх на ўчасткі людзей і не загоніш. Нават танная гарэлка ў буфетах ужо не дапамагае. Хоць дармавую яе дай — алкаголікі з самай раніцы папрыходзяць-панапіваюцца, а як потым забяспечыць "масоўку"?

Карацей, да карыкатурнага стану беларускія выбары ўжо "дадэмакратызавалі", далей — толькі галасаванне па павестцы з КДБ.

Ці зацікавяцца людзі выбарамі, калі даць ім магчымасць выбіраць хаця б з "правільных" кандыдатаў? Ці ўдасца стварыць нейкае спаборніцтва, не выпускаючы ў палітычную прастору апазіцыю? Думаю, у Мсціслаўскім раёне апрабавалі гэткія выбарчыя сцэнарыі. Вось толькі вынікі эксперымента наўрад ці спадабаюцца мясцовым начальнікам, бо яны ўжо даўно адвыклі нават у дробязях быць залежнымі ад волі народа. А значыць, стануць сцяной, знойдуць тысячы прычын, каб нават такі, кастрыраваны, "разгул дэмакратыі" ні ў якім разе не паўтарыўся.

УЧОРА

Маскоўскія перамовы

*Міністр замежных спраў Беларусі **Уладзімір Макей** учарашні дзень правёў у Маскве, дзе адбыліся ягоныя перамовы з кіраўніком расійскага МЗС **Сяргеем Лаўровым.***

На пасяджэнні Савета міністраў замежных спраў СНД будзе разглядацца пытанне, хто прыме старшынства ў СНД замест Украіны. Нагадаем, што Кіеў два тыдні таму зняў з сябе гэтыя паўнамоцтвы на знак пратэсту супраць дзеянняў калег па СНД, якія пад ціскам Масквы адмовіліся абмяркоўваць "крымскае пытанне". Цяпер замест Украіны Беларусь прапаноўвае свае паслугі.

Мірная місія

Беларусь гатова стварыць умовы для правядзення ў Мінску сустрэчы намеснікаў міністраў знешнепалітычных ведамстваў Украіны і Расіі, калі будзе дасягнута дамоўленасць аб яе правядзенні.

"Беларускі бок зробіць усё неабходнае, каб забяспечыць спрыяльныя ўмовы для правядзення такой сустрэчы, але ініцыятыва аб яе правядзенні ляжыць у плоскасці рашэнняў расійскага і ўкраінскага бакоў", — заявіў учора на брыфінгу ў МЗС начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар гэтага ведамства **Дзмітрый Міронччык.**

Суд за фота з украінскім сцягам

Фатаграфаванне з беларускім і ўкраінскім сцягам гродзенская міліцыя прыраўняла да несанкцыянаванай масавай акцыі.

Пра гэта ўчора даведаліся гродзенскія праваабаронцы **Віктар Сазонаў, Уладзімір Хільмановіч** і **Раман Юргель.** 25 сакавіка яны сфатаграфаваліся з беларускай і ўкраінскай сімволікай у некалькіх гістарычных мясцінах Гродна і змясцілі гэтыя здымкі ў інтэрнэце, такім чынам ушанаваўшы Дзень Волі і выказаўшы салідарнасць з украінскім народам. 3 красавіка іх усіх выклікалі ў міліцыю і на кожнага склалі па тры пратаколы за правядзенне несанкцыянаваных акцый — фактычна за кожны здымак. На момант здачы гэтага нумара ў друк яны былі затрыманы міліцыяй.

Следства скончана

У чацвер упраўленне Следчага камітэта па горадзе Мінску абвясціла пра завяршэнне расследавання крымінальнай справы былога дырэктара вытворча-нарыхтоўчага прадпрыемства "Мінсккаапдругрэсурсы", які абвінавачваецца ў атрыманні хабараў у буйным памеры.

"У ходзе расследавання было ўстаноўлена 10 фактаў атрымання абвінавачаным незаконнага ўзнагароджання. Сума хабараў склала 26,6 тысячы долараў і 98 мільёнаў беларускіх рублёў. Абвінавачаны сваёй віны не прызнаў", — паведамляе УСК.

Цяпер папярэдняе расследаванне завершана, крымінальная справа перададзена пракурору для накіравання ў суд. За ажыццяўленне злачынства па ч.2 арт.430 Крымінальнага кодэкса Беларусі прадугледжана пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін да 10 гадоў з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады.

Вучыцца трэба ў БДУ

Расійскае рэйтынгавае агенцтва "Эксперт РА" апублікавала рэйтынг вышэйшых навучальных устаноў краін СНД.

У спіс лепшых увайшлі 153 ВНУ, якія прадстаўляюць Расію, Украіну, Казахстан, Беларусь, Малдову, Узбекістан, Азербайджан і Кыргызстан.

У рэйтынг лепшых патрапілі толькі чатыры беларускія ВНУ: Белдзяржуніверсітэт, Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт (БДМУ), Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт (БНТУ) і Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі (БДУІР). Прычым, што тычыцца БДУ, то ён аказаўся ў спісе навучальных устаноў, выпускнікі якіх маюць "вельмі высокі" ўзровень падрыхтоўкі. БДМУ і БНТУ аказаліся аднесенымі да катэгорыі ВНУ, дзе выпускнікі паказваюць проста "высокі" ўзровень падрыхтоўкі. Узровень ведаў выпускнікоў БДУІР складальнікі рэйтынгу ацанілі як проста "прымальны".

Няма дажджу — чакай пажару

80 чалавек і 15 адзінак тэхнікі ўчора тушылі пажар на тарфяніку ў Салігорскім раёне каля вёскі Даманавічы.

Торф гарыць на плошчы 10 гектараў. У тушэнні пажару бяруць удзел нават курсанты Салігорскага дзяржаўнага горна-хімічнага каледжа, паведамляе прэс-служба МНС.

Валютны спакой

Паводле вынікаў таргоў на адзінай сесіі Беларускай валютна-фондавай біржы, 3 красавіка еўра і расійскі рубель крыху патаннелі, а долар застаўся на ранейшых пазіцыях.

Такім чынам, курс долара не змяніўся і складае 9900 беларускіх рублёў за 1 долар. Еўра патаннеў на 30 рублёў, і ўчора адзін еўра каштаваў 13.630 беларускіх рублёў. Расійскі рубель можна было купіць за 279 беларускіх.

ВІНШУЕМ!

Стакгольм уганаруе Алеся Бяляцкага

Сёння, 4 красавіка, у Стакгольме беларускаму праваабаронцу і палітвязню Алесю Бяляцкаму будзе ўручана ўзнагарода.

4 красавіка — гадавіна забойства Марціна Лютэра Кінга. Кожны год у гэты дзень уручаецца прэмія ад арганізацыі "Абаронцы грамадзянскіх правоў" (Civil Rights Defenders). У гэтым годзе яна прысуджана Алесю Бяляцкаму.

Сам Алесь застаецца за кратамі, таму на цырымонію запрошана ягоная жонка Наталля Пінчук.

ТЫМ ЧАСАМ

З турмы не выпускаюць

У студзені гэтага года ў Мінску праходзіла сустрэча Аляксандра Лукашэнкі з кіраўнікамі беларускіх СМІ, падчас якой дырэктар БелаПАН Алесь Ліпай запытаўся пра лёс Алеся Бяляцкага, адзначыўшы, што прадстаўнікі грамадскасці даўно кампенсавалі шкоду, якую, як вызначыў суд, нібыта нанёс дзяржаве праваабаронца Бяляцкі.

Аляксандр Лукашэнка тады зрабіў выгляд, што ўпершыню чуе пра гісторыю з Бяляцкім, і адразу ж даручыў намесніку кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Аляксандру Радзькову разабрацца ў пытанні. *"Гэта сур'ёзны аргумент. Тут справа не ў палітыцы і не ў пазіцыі самога Бяляцкага. Клянуся вам, я яго не ведаў і не ведаю",* — сказаў Лукашэнка. Кіраўнік дзяржавы запэўніў, што калі інфармацыя аб кампенсацыі шкоды пацвердзіцца, то будзе разгледжана пытанне аб амністыі для Бяляцкага.

З часу даручэння прайшло ўжо два месяцы. "Наша Ніва" накіравала Аляксандру Радзькову запыт: якім чынам да кіраўніка дзяржавы была данесена інфармацыя аб кампенсацыі шкоды, нанесенай Бяляцкім? Адказ даў загадчык галоўнага ўпраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Станіслаў Буко. Ён запэўніў, што *"А.В.Бяляцкім кампенсавана вызначаная рашэннем суда шкода, нанесеная дзяржаве", а "інфармацыя па гэтым пытанні даведзена да прэзідэнта Рэспублікі Беларусь". Аднак "у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам пры разглядзе пытанняў аб памілаванні ці ўмоўна- датэрміновым вызваленні факт пакрыцця шкоды разглядаецца ў комплексе з іншымі абставінамі, якія заслугоўваюць увагі",* удакладняецца ў адказе.

Так што Бяляцкі па-ранейшаму застаецца за кратамі.

ДЫПКУР'ЕР

Пасольства Ізраіля ў Мінску спыніла страйк

"Амбасада зноў працуе і аказвае ўсе консульскія паслугі", — паведамілі ў дыпламатычным прадстаўніцтве.

Консульскі аддзел па прыёме дакументаў на візу працуе, як і раней: з панядзелка па пятніцу з 09.00 да 12.00. Нагадаем, што прафсаюз ізраільскіх дыпламатаў у сакавіку абвясціў "татальны страйк" з патрабаваннем аб павышэнні заробкаў.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Станіслаў Шушкевіч перанёс аперацыю на сэрцы

Дзесяць дзён таму палітык яшчэ быў у шпіталі, але сёння адчувае сябе добра і ўжо вярнуўся да звыклых спраў.

Званок "Народнай Волі" заспеў Станіслава Станіслававіча ў Варшаве. На шчасце, нядаўна перанесеная аперацыя не вымагала доўгага перыяду рэабілітацыі. Магчыма, у суседняй сталіцы палітык на лячэнні?

— *Зараз я чытаю курс лекцый у Варшаўскім універсітэце, і ў мяне няма часу рабіць нейкія паўзы,* — прызнаўся спадар Шушкевіч. — *Шэсць лекцый ужо мінула, усё ідзе добра.*

— Аперацыя была планавай?

— *Праблемы ў мяне заўважылі яшчэ 3 студзеня. Пасля ішла падрыхтоўка і іншыя звычайныя ў такіх выпадках працэдуры. Я вельмі цешуся, што лячэнне праходзіла ў Беларусі. У нас ёсць цудоўныя спецыялісты і абсталяванне, каб рабіць такія аперацыі, як тая, што нядаўна перанёс я.*

— Вы вярнуліся да працы, значыць, усё добра?

— *Спадзяюся на гэта. Выконваю усе прадпісанні ўрачоў. Іх вельмі многа. Прымаю таблеткі, але хутка мне ўжо надакучыць іх прымаць, і я буду паводзіць сябе, як заўжды. Самае цяжкае — тое, што мне нельга піць піва, а ў Польшчы гэта цяжка перажыць, бо яно тут вельмі добрае!..*

Марыя МАЛЕВІЧ.

ПАЛІТКУХНЯ

Адзінага кандыдата ў прэзідэнты апазіцыя будзе выбіраць на Кангрэсе?

План Кангрэса збіраюцца абмеркаваць да канца мая, а сам форум правесці восенню гэтага года. Днямі ў Вільнюсе беларуская апазіцыя абмеркавала пытанне абрання адзінага кандыдата на прэзідэнцкія выбары-2015. На сустрэчы прысутнічалі прадстаўнікі практычна ўсіх дэмакратычных сіл Беларусі.

"Мы прэзентавалі план правядзення кангрэса і вылучэння "адзінага" кандыдата ад дэмакратычных сіл Беларусі, — распавёў сустаршыня аргкамітэта па стварэнні партыі "Беларуская хрысціянская дэмакратыя" **Віталь Рымашэўскі.** — Ніводная з палітычных дэмакратычных сіл Беларусі, якія задзейнічаны ў гэтым працэсе, на сённяшні дзень не адмовілася ад свайго ўдзелу ў вылучэнні адзінага кандыдата".

Паводле слоў Рымашэўскага, зараз план дапрацоўваецца, палітыкі будуць уносіць нейкія свае прапановы, але добра было б, каб канчатковае рашэнне па правядзенні Кангрэса было сфармулявана і агучана да канца вясны. Сам жа форум мяркуецца правесці восенню. Праўда, гэта з улікам таго, што прадстаўнікі апазіцыі знойдуць агульную мову паміж сабой. Але, як паказвае практыка, — не знаходзяць...

Нагадаем, што старшыня Цэнтрвыбаркама Лідзія Ярмошына паведаміла, што прэзідэнцкія выбары павінны прайсці не пазней за 20 лістапада 2015 года.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

Бесплодие — не приговор

По статистике ВОЗ, 15 процентов супружеских пар не могут зачать ребенка естественным путем. И эта цифра постоянно растет.

— Почему важно планировать беременность?

— Что может привести к бесплодию?

— Может ли продолжительное применение контрацептивов стать причиной бесплодия?

— Всем ли помогают в борьбе с бесплодием вспомогательные репродуктивные технологии?

— Каков процент удачи при проведении ЭКО?

*На эти и другие вопросы на прямой линии ответят врачи-гинекологи медицинского центра "ЛОДЭ" — врач высшей категории **Лариса Викторовна КОЛОБУХОВА** и врач 1-й категории **Наталья Ивановна ДРИВИЛО.***

*Звоните в среду **9 апреля с 10.30 до 12.00** по телефону **328-68-41.***

Присылайте свои вопросы заранее по электронной почте nvonlineinfo@gmail.com с пометкой "Прямая линия".

Народная Воля
http://www.nv-online.info
4 КРАСАВІКА 2014 г.

БЫЛО...

Цвік у труну савецкай імперыі

Ціха і непрыкметна прайшло дзяржаўнае свята пад гучнай назвай "Дзень яднання Расіі і Беларусі". Але ж 2 красавіка звязана яшчэ з адной важнай падзеяй, якая таксама засталася па-за ўвагай шырокай грамадскасці.

...2 красавіка 1991 года ў Мінску адбыўся масавы страйк рабочых. Акцыі пратэсту перакінуліся ў іншыя гарады. Як такое магло здарыцца ў Беларусі, дзе супрацоўнікаў КДБ і міліцыянераў было больш, чым у любой іншай рэспубліцы?

Усё пачалося, здавалася б, з дробязі... У двары сталічнага электратэхнічнага завода на тадышняй вуліцы Казлова сабраліся жанчыны, якія выказвалі сваё абурэнне падаражаннем талонаў на харчаванне ў тутэйшай сталоўцы. Тады быў той самы перыяд, калі кошты раслі на ўсе тавары, і, натуральна, гэты працэс не мог не зачапіць і харчаванне на прадпрыемствах. Нехта прапанаваў выйсці за тэрыторыю завода, і жанчыны як адна падтрымалі гэтую ідэю. Дастаткова было пазваніць на суседні завод шасцерняў і паведаміць пра стыхійны страйк, як адтуль літаральна праз некалькі хвілін прыйшлі рабочыя. Нядоўга раіліся, і натоўп перамясціўся на вуліцу, на трамвайныя рэйкі. Інфармацыя пра акцыю распаўсюджвалася з хуткасцю маланкі. Рэакцыя была аднолькавая — рабочыя выходзілі і далучаліся да натоўпу. Тым больш што ісці трэба было не надта далёка. Рабочыя з завода імя Казлова і з ліцеек трактарнага аказаліся на вуліцы амаль адначасова. Дарожны рух быў перакрыты цалкам. Там, на трамвайных рэйках, і адбыўся першы мітынг рабочых.

Ужо на наступны дзень спыніліся трактарны і аўтазавод, рабочыя пайшлі не на працу, а на галоўную плошчу сталіцы. Тры першыя дні яны выступалі з эканамічнымі патрабаваннямі. Потым да самага апошняга пратэстнага дня, 21 мая, лозунгі ўжо насілі палітычны характар.

Што ў гэтым пратэсце было стыхійным, а што арганізаваным? І ці можа падобнае паўтарыцца ў сённяшняй Беларусі? Пра гэта мы запыталіся ў непасрэднага ўдзельніка тых падзей, дэпутата Вярхоўнага Савета 12-га склікання **Сяргея Антончыка**.

— Нікога не трэба было агітаваць выходзіць на вуліцы, — расказвае ён. — Людзі самі ў спяцоўках, з каскамі штодня прыходзілі на Плошчу. Тады такім месцам была плошча Леніна. Менавіта там быў створаны першы страйкам, у які быў абраны і я, у той час — дэпутат Вярхоўнага Савета і кіраўнік Мінскай гарадской рады "Рабочага саюза".

— **Страйкамы тады ўтвараліся не толькі ў сталіцы?**

— Тады страйкамы былі створаны і ў Салігорску, і ў Оршы... Пік забастовак быў тады, калі ў Мінску спыніліся амаль усе прадпрыемствы, а ў Оршы рабочыя перакрылі чыгунку...

— **Эканамічныя патрабаванні вельмі хутка перараслі ў палітычныя. Чаго дабіваліся рабочыя?**

— Яны патрабавалі вывесці парткамы за тэрыторыі заводаў. Патрабавалі адмяніць 5-ы артыкул Канстытуцыі СССР аб кіруючай ролі КПСС. Патрабавалі адстаўкі ўрада Паўлава (быў такі старшыня Савета міністраў СССР) і, здаецца, ці не адстаўкі самога Гарбачова.

— **Значыць, талоны на харчаванне былі толькі нагодай...**

— Людзі хацелі перамен, таму вельмі хутка на першы план выйшлі палітычныя патрабаванні. Прычынай стала сацыяльнае і палітычнае банкруцтва савецкай імперыі. Гэта быў яскравы знак усяму савецкаму кіраўніцтву, што ў імперыі больш няма ніякіх рэсурсаў для далейшага існавання. Па сутнасці, беларускія рабочыя забілі апошні цвік у труну савецкай імперыі. Беларусь была апошнім яе апірышчам — спакойная краіна, не тое што "нейкія там бандэраўцы". Дарэчы, пасля гэтага ў Беларусі і ў краінах Балтыі кампартыя так і не змагла аднавіцца ў поўным аб'ёме і стаць уплывовай палітычнай сілай. Так што, я лічу, менавіта ў тыя дні быў нанесены істотны ўдар па камуністычнай ідэалогіі. Партакраты ўбачылі, што рабочыя, якіх яны залагоджвалі рознымі прэферэнцыямі, першымі ж супраць іх і выступілі.

— **Тады высілкі рабочых далі плён?**

— Канешне. Страйкам дабіўся адмены завышаных коштаў. У крамы вярнулі старыя "цэннікі". Хаця ўжо тады многія разумелі, што кошты на каўбасу нічога, па сутнасці, не вырашаюць. Таму было ўзнята пытанне аб суверэнітэце. Дэ-факта, а не дэ-юрэ мінскія страйкі істотна пахіснулі імперыю, якая ў хуткім часе была разбурана.

— **Аднаго эканамічнага калапсу было б замала для тыктанічных палітычных зрухаў. Трэба, каб была яшчэ адна ўмова — падмурак. Тады была такая аснова?**

— А такім падмуркам стаў Беларускі Народны Фронт. Менавіта ў ім гуртавалася эліта. Выхадцы з БНФ утварылі "Рабочы саюз", і мы працавалі ў кантэксце нацыянальна-вызваленчага руху. Уявіце сабе, што КДБ разам са сваімі стукачамі нічога не змог зрабіць у нашым "запаведніку камунізму", не мог спыніць дэмакратычныя працэсы.

— **Тады баставала 100 заводаў. Цяпер і кошты несуразмерныя заробкам, і кепскія ўмовы жыцця, а рабочыя не высоўваюцца...**

— З прыходам да ўлады Аляксандра Лукашэнкі рэформы спыніліся, і эканоміка стала вяртацца ў адміністрацыйнае стойла. Мы прайшлі за вельмі кароткі тэрмін шлях ад савецкай ураўнілаўкі да адказнасці за сябе і сваю сям'ю, ад бестэрміновых працоўных дамоў да жорсткіх часовых кантрактаў, ад грамадства, над якім лунала надзея і вера ў лепшую долю, да грамадства страху і рэпрэсій... Ад буйных прамысловых прадпрыемстваў да тых, якія ператварыліся ў дробныя мануфактуры, ад вялікіх працоўных калектываў да дробненькіх кааператываў з нахабнымі наймальнікамі. Беларускія рабочыя страцілі тую сацыяльную энергію, якая з'яўляецца асноўным палівам для масавых выступленняў. Рабочыя страцілі сваю ролю ў грамадстве. Прайшло якіх дваццаць гадоў і...

— **У нас так і не стварыўся сярэдні клас. А калі б ён быў, сітуацыя змянілася б?**

— Лічу, што змянілася б. Цяпер большасць людзей думае толькі аб тым, каб зарабіць нейкія грошы і ўладкаваць сваё жыццё. Да таго ж улада не сядзіць склаўшы рукі. Вялікія намаганні яна кінула на тое, каб разбурыць усе сацыяльныя камунікацыі. Душаць незалежныя прафсаюзы, недзяржаўныя арганізацыі, апазіцыйныя палітычныя партыі...

— **Ці азначае гэта, што рабочыя ўжо не скарыстаюцца тымі метадамі, не сыграюць марш каскамі аб брук на плошчы Незалежнасці?**

— Неабходны тры ўмовы: эканамічны калапс, аслабленне ўлады і правільная контрагітацыя. Калі эканамічнае становішча пагоршыцца, але ўлада ўзмоцніцца, то мы атрымаем Паўночную Карэю. Надзея на тое, што заўтра будзе горш і тады людзі выйдуць на вуліцу, памылковая. Так могуць казаць толькі тыя, хто нічога не разумее ў палітыцы.

На мой погляд, для поспеху павінны сысціся тры складнікі, якія я ўжо назваў. Калі ва ўлады не будзе грошай купляць маўчанне рабочых, то гэта яшчэ не азначае, што рабочыя знясуць гэты рэжым. Хаця ўлады гэтага баяцца і сёння на буйных прадпрыемствах (як, напрыклад, на МАЗе ці МТЗ) за кошт крэдытаў даюць заробкі большыя, чым на маленькіх заводзіках. Ды вось толькі і МАЗ, і МТЗ самі сітуацыю не зменяць, ды і ўлады будуць іх усяляк супакойваць ды падманваць, каб незадаволенасць не выйшла за прахадныя. Таму патрэбны аўтарытэтныя людзі, якія будуць правільна праводзіць контрагітацыю сярод рабочых, вось тады сітуацыя зменіцца.

Любоў ЛУНЁВА.

АФІЦЫЙНА

Справяцца?

Генпракуратура зоймецца праблемай хуліганства на дарогах. Пра гэта заявіў генеральны пракурор ***Аляксандр Канюк.***

Спадар Канюк запэўніў, што Генпракуратура надасць асаблівую ўвагу кіроўцам-ліхачам, а таксама матацыклістам, якія па начах перашкаджаюць спаць грамадзянам.

"З хуліганствам на дарогах — падразаннем і гэтак далей — трэба заканчваць. Час спыніць і гэтыя шумавыя эфекты на матацыклах. Людзі скардзяцца. Мы гэтым хутка ўшчыльную зоймемся", — заявіў Канюк.

У бліжэйшы час гэтае пытанне будзе абмеркавана на сумеснай з МУС нарадзе.

ІНІЦЫЯТЫВА

Закон дазваляе, але...

Гродзенскія актывісты страцілі цярпенне і вырашылі пачаць працэдуру адклікання свайго дэпутата ў Палаце прадстаўнікоў ***Алены Бераснёвай.***

Былы рэдактар "Гродзенскай праўды" Алена Бераснёва з'яўляецца дэпутатам па 49-й акрузе. Актывісты спрабуюць даведацца, ці галасавала яна за ўвядзенне так званага "аўтамабільнага падатку", і, калі галасавала, хочуць пачаць працэдуру адклікання дэпутата. Бо спадарыня Бераснёва ў якасці кандыдата абяцала бараніць інтарэсы сваіх выбаршчыкаў. А новы падатак — гэта ніяк не абарона, а дадатковы (і не малы) рабор.

Пра пісьмовую цяганіну з уладамі, якая пачалася, распавёў мясцовы актывіст **Зміцер Бандарчук:**

— Пракуратура Гродна адказала, што гэтае пытанне не ў яе кампетэнцыі і што па тэрытарыяльнай прыналежнасці Палаты прадстаўнікоў зварот трэба накіроўваць у пракуратуру Мінска. Пракуратура Мінска адказала, што яна таксама "не кампетэнтная" і, паколькі пытанне звязана з дэпутатам, яго можа разглядаць Генеральная пракуратура. Генпракуратура адказала, што ўсе пытанні, якія звязаны з дэпутатамі, павінна разглядаць Палата прадстаўнікоў. Цяпер ліст накіраваны туды.

Актывісты спадзяюцца дачакацца адказу ад Палаты прадстаўнікоў і потым адразу абяцаюць заняцца працэдурай адклікання дэпутата. Законам яна прадугледжана, але ніколі не рэалізоўвалася выбаршчыкамі. Так што гэта будзе першая спроба.

КАДРАТРУС

«За неналежнае выкананне...»

Аляксандр Лукашэнка вызваліў ад пасады начальніка УКДБ па Гомельскай вобласці палкоўніка **Івана Ляскоўскага.** Фармулёўка — "за неналежнае выкананне службовых абавязкаў".

У гэтым годзе гэта ўжо не першае гучнае звальненне сілавікоў. Нагадаем, што нядаўна Аляксандр Лукашэнка звольніў начальніка УУС Гродзенскага аблвыканкама генерала **Івана Саўчыца** "за здзяйсненне ўчынкаў, якія дыскрэдытуюць званне супрацоўніка органаў унутраных спраў" і "ў сувязі з сістэматычным невыкананнем умоў кантракта". Сувязі паміж гэтымі кадравымі рашэннямі, напэўна, няма. Хаця, як і ў сітуацыі з Іванам Саўчыцам, афіцыйна так і не паведамляецца, за што канкрэтна звольнены высокі чын. Пры гэтым звяртае на сябе ўвагу тое, што раней такія рэзкія фармулёўкі ў кадравых указах кіраўнік дзяржавы выкарыстоўваў вельмі рэдка.

З АРХІВА

Іван Ляскоўскі выдаў вялікі сакрэт: КДБ не мае дасье на кожнага

Былы кіраўнік Гомельскага УКДБ быў адным з нямногіх "чэкістаў", хто хоць пакрысе, але прыадкрываў завесу таямніцы і з дзейнасці сваёй службы, і з сябе асабіста. Вось урывак з яго інтэрв'ю газеце "Вечерний Гомель".

— **Чаму вашым супрацоўнікам нельга выязджаць за мяжу? Ні на адпачынак, ні да сваякоў. Не давяраеце?**

— Ды чаму ж? Усім давяраем. Нашы супрацоўнікі выязджаюць за мяжу і на адпачынак, і на лячэнне. Зразумела, для гэтага ў нас ёсць усталяваная працэдура, бо мы — носьбіты дзяржаўных сакрэтаў і службовых таямніц. Таму супрацоўнік павінен паведаміць кіраўніцтву пра сваё жаданне і атрымаць дазвол.

— **Ці кантралюецца і ў якой форме асабістае жыццё супрацоўнікаў?**

— *(Смяецца).* Задам сустрэчнае пытанне: а як кантралююць ваша асабістае жыццё ў вас на працы? Вам дазваляецца, напрыклад, спазняцца ці прыходзіць на прэс-канферэнцыю ў нецвярозым выглядзе? Упраўленне КДБ па Гомельскай вобласці — гэта баявы згуртаваны калектыў аднадумцаў, перад якім пастаўлены вельмі сур'ёзныя задачы. Натуральна, мы зацікаўлены, каб у супрацоўнікаў усё было добра і на службе, і ў прыватным жыцці. У нас ёсць прафсаюз для дзяржслужачых і афіцэрскі сход для ваенных, па лініі якога праводзім сумесныя спартыўныя мерапрыемствы, адзначаем святы, у якіх бяруць удзел і жонкі, і дзеці. Мы павінны ведаць, што ў сям'і ў супрацоўніка ўсё добра, таму што калі ўсё ў парадку ў побыце, то і на працы ўсё будзе нармальна.

— **Пра што вы размаўляеце з жонкай і сябрамі, калі аб рабоце нельга?**

— Ну, не абавязкова ўсе размовы зводзіць да працы. Супрацоўнікі КДБ — высокаадукаваныя, інтэлігентныя людзі, якія выдатна разбіраюцца ў мастацтве, літаратуры, палітыцы, эканоміцы. Таму тэмы для размовы з жонкай і сябрамі могуць быць любыя. Аператыўнай дзейнасці мы ў пазаслужбовых зносінах не дакранаемся. І наогул, у нас не прынята абмяркоўваць службовыя справы з тымі, хто не мае да іх непасрэднага дачынення. Як кажуць, менш ведаеш — лепей спіш.

— **Як і чаму асабіста вы вырашылі звязаць лёс са службай у КДБ?**

— Пасля васьмі класаў школы паступіў у аўтамеханічны тэхнікум у Мінску, які скончыў з чырвоным дыпломам. Затым служыў у арміі — у Крамлёўскім палку. Дарэчы, такой з'явы і паняцця, як дзедаўшчына, там наогул не было. Больш за тое, увесь тэрмін службы я пражыў паводле статута ў літаральным сэнсе гэтага слова. Да прыкладу, калі аднаму салдату паложана 50 грамаў масла, то не дай бог выдадуць 49. Пасля праходжання службы мне прапанавалі пайсці на вучобу для далейшай працы ў КДБ СССР. Я пагадзіўся. І не шкадую.

— **Чым вы любіце займацца ў вольны час? Якія кнігі чытаеце? Ці ёсць любімы (літаратурны, кіношны) персанаж, які працуе на спецслужбу, — той жа агент 007 або палкоўнік Ісаеў?**

— Шчыра кажучы , вольнага часу практычна няма. Звычайна чытаю публіцыстыку, перыёдыку, чэрпаю інфармацыю з інтэрнэту. Калі атрымліваецца трохі расслабіцца, люблю мастацкую літаратуру. Нядаўна перачытаў сёе-тое з Чэйза, падабаюцца гістарычныя і публіцыстычныя творы Роя Мядзведзева. З кінаперсанажаў мне імпануе Канстанцін Ладзейнікаў, якога сыграў Данатас Баніёніс ў фільме "Мёртвы сезон". У ім распавядаецца пра савецкіх разведчыкаў, якія выкрывалі дзейнасць аднаго з заходніх інстытутаў, што працаваў над стварэннем новай страшнай зброі, якая разбурае псіхіку чалавека.

— **У якім фільме работа разведкі-контрразведкі паказана з максімальнай дакладнасцю і найбольш блізкая да рэальнасці?**

— Гэта, як я ўжо сказаў, "Мёртвы сезон" і "ТАСС упаўнаважаны заявіць...". І, калі адкінуць шматлікія недакладнасці, "Сямнаццаць імгненняў вясны".

— **Які, на ваш погляд, самы недарэчны міф давodзілася чуць аб рабоце органаў КДБ? Развейце яго...**

— Ну, гэта, бадай, міф пра тое, што ў КДБ на кожнага маецца дасье. *(Усміхаецца.)* Хаця... можа, і не варта яго развейваць, няхай так усе і думаюць...

УЖАС!

Дети на продажу

В Беларуси зафиксированы первые случаи торговли новорожденными. Наказать виновных, скорее всего, не удастся, так как они использовали пробелы законодательства.

Главное управление по борьбе с организованной преступностью и коррупцией МВД Беларуси сообщило о фактах торговли детьми, которые зафиксированы в Беларуси.

"Зафиксирован ряд случаев, когда под видом суррогатного материнства нелегально проводилась запрещенная законодательством процедура "прямого донорства" и последующая торговля новорожденными", — сообщил начальник ГУБОПиК полковник милиции **Альберт Лягович.**

"В стране появились посредники, деятельность которых сегодня не регламентирована национальным законодательством, что позволяет им уклоняться от налогообложения и получать высокие прибыли при отсутствии даже минимальных рисков для себя и ответственности за взятые обязательства", — подчеркнул Альберт Лягович.

"В стране появились посредники, деятельность которых сегодня не регламентирована национальным законодательством, что позволяет им уклоняться от налогообложения и получать высокие прибыли при отсутствии даже минимальных рисков для себя и ответственности за взятые обязательства", — подчеркнул Альберт Лягович.

Однако, по его словам, *"привлечение к уголовной ответственности вышеназванных посредников проблематично из-за несовершенства законодательства и отсутствия правоприменительной практики".*

РАЗОБЛАЧЕНИЕ

Картина маслом Даны Щетько

Дана Борисовна Щетько — заместитель директора по воспитательной работе столичной гимназии №10. Она была председателем участковой избирательной комиссии №77, расположенной в этом учебном заведении. Естественно, что и все остальные восемь членов участковой комиссии, как водится в нашей замечательной стране, были учителями гимназии — то есть подчиненными Даны Борисовны.

А я был на этом участке наблюдателем. Вместе с коллегой Ниной Похлопко мы вели долгосрочное наблюдение, организовав постоянное дежурство с 18 по 23 марта — с начала досрочного голосования и до завершения подсчета голосов, не оставив в рабочее время участок без своего присутствия ни на секунду.

По всему было видно, что Дана Борисовна Щетько — хороший педагог. Таких любят ученики и родители. От нее исходит позитивная энергетика. Она мила и жизнерадостна. С ней приятно общаться на разные темы.

Все шесть дней голосования бывшие ученики, родители нынешних и бывших учеников гимназии, приходившие на участок, искренне приветствовали своего завуча и вели с ней дружеские беседы.

Впрочем, замечательные педагогические качества не помешали Дане Борисовне организовать выборы на участке с серьезными нарушениями.

Первый инцидент возник после того, как я, воспользовавшись правом наблюдателя, внес в комиссию письменное предложение об установлении открытого и прозрачного подсчета голосов. Такого, когда каждый член комиссии считает не определенную часть бюллетеней, а когда каждый член комиссии участвует в подсчете каждого бюллетеня.

Получил на свое предложение отказ за подписью Даны Щетько, начинающийся словами: "Участковая избирательная комиссия сообщает...".

Спрашиваю у Даны Борисовны, когда было заседание комиссии, рассмотревшее мое предложение и почему меня на это заседание не пригласили (а по Избирательному кодексу обязаны были!).

Председатель-педагог отвечает что-то невнятное.

Оно и понятно. Накануне я ушел с участка после его закрытия в 19.00 — никакого заседания не было. Пришел на следующий день до 10.00 — к открытию. И сразу же получаю ответ комиссии на свое письменное предложение.

Значит, картина маслом получается такая. Одна из версий.

После моего ухода с участка, после опечатывания ящика для досрочного голосования и сдачи его под охрану дежурному милиционеру члены избирательной комиссии либо поздним вечером, либо под покровом ночи, либо ранним утром (ни свет, ни заря) тайно собрались в гимназии. Они открыли находившуюся под охраной милиционера комнату с опечатанным ящиком для голосования, выпроводили из нее милиционера и провели заседание. При этом не пригласили меня — заявителя предложения (уверяю: я пришел бы даже под покровом ночи).

Сделав свое "темное" дело (в том смысле, что заседание проходило поздно), они дали возможность милиционеру снова закрыться в комнате с ящиком и продолжать дежурство. Сами, видимо, разошлись по домам, но так, чтобы в 10 утра участок снова заработал.

Придерживаясь этой версии, я делаю вывод, что никакого заседания комиссии не было и получил я за подписью Щетько отписку.

Второй инцидент оказался куда серьезнее.

22 марта, в последний день досрочного голосования, на участок прибыли избиратели Петкевич — муж и жена. Хотели проголосовать, но обнаружили, что за них кто-то это уже сделал. Как и за их сына, планировавшего голосовать в основной день, 23 марта. Напротив фамилий всех трех Петкевичей в списке избирателей стояли подписи неизвестных им лиц.

Понятно, что кто-то из замечательных педагогов гимназии №10 выдал как минимум три бюллетеня "левым" людям, что само по себе делает выборы на участке №77 сфальсифицированными.

Наблюдатель Нина Похлопко зафиксировала этот факт, подав жалобу. На следующий день (опять без заседания) получила от председателя комиссии очередную отписку.

Похлопко подает повторную жалобу с требованием установить, кто из членов комиссии незаконно выдал эти три бюллетеня, и признать выборы недействительными.

На этот раз мы добились проведения заседания. Решение комиссии ошеломляющее (цитирую с сохранением пунктуации оригинала): *"Выдача бюллетеней неизвестным лицам без документов, удостоверяющих личность не проводилась".*

(В скобках хочу обратить внимание читателей, что после слова "личность" по правилам русского языка должна ставиться запятая. Потому что слово "удостоверяющих" является причастием, а причастные и деепричастные обороты с двух сторон выделяются запятыми. Это я вам как выпускник танкового факультета военно-политического училища говорю. Но, видимо, председатель комиссии, она же хороший педагог — мы отмечали это выше — забыла это элементарное правило.)

И все-таки: как это бюллетени не выдавались неустановленным лицам? А три бюллетеня Петкевичей, выданные не им, а неизвестно кому? Да еще под "липовые" подписи...

Самое смешное, что какая-то неведомая сила вынудила мужа и жену Петкевичей на следующий день, 23 марта, вновь прийти на избирательный участок и проголосовать. Сына мы на участке не видели. Возможно, молодой человек ошалел от подтасовки и решил не участвовать в таких "выборах" вовсе.

Так вот, супруги Петкевичи получили-таки два бюллетеня и проголосовали. При этом они сообщили нам, наблюдателям, что комиссия внесла их в дополнительный список.

Это правильно. Это мы одобряем и поддерживаем. Люди не должны лишаться избирательного права из-за "косяков" избирательной комиссии. Но как тогда быть с наличием трех Петкевичей в основном списке и двух — в дополнительном? Ведь избирателей-Петкевичей на участке на самом деле три, а в списочном составе оказалось аж пять.

Любопытно было посмотреть, как с такой коллизией комиссия справится при подсчете голосов и сведении воедино всех цифр. Цифры-то должны совпадать: общее количество полученных на участок бюллетеней, количество выданных бюллетеней, количество испорченных бюллетеней, общее количество избирателей и количество избирателей, принявших участие в голосовании... Все должно быть "тютелька в тютельку".

Не переживайте, все у педагогов сошлось. Наличие пяти Петкевичей вместо трех (а это как минимум два лишних бюллетеня) никоим образом в протоколе не обозначено.

Тут впору вспомнить старый бухгалтерский анекдот:

— У вас есть на примете хороший бухгалтер?

— Да, есть. Только ему еще три года сидеть...

Понимаю, что гимназия №10 — с музыкальным уклоном. Но хоть один учитель математики в ней есть! Может быть, он даже входил в состав избирательной комиссии. Пусть тогда поможет ученикам решить запутанную арифметическую задачку, в которой вместо трех Петкевичей в списке избирателей оказалось пять Петкевичей и при этом комиссия никак не отобразила этот феномен в итоговом протоколе.

Сергей ВОЗНЯК.

СМЕХ СКРОЗЬ СЛЁЗЫ

У Лідзе склалі пратакол на ўдзельніка «мітынгу без слоў»

Мясцовыя грамадскія актывісты 25 сакавіка на гарадскіх могілках ушанавалі памяць беларускіх дзеячаў, якія загінулі падчас Другой сусветнай вайны. А цяпер да іх мае прэтэнзіі міліцыя.

Сем чалавек на могілках запалілі свечкі і разгарнулі бел-чырвона-белы сцяг. За імі сачылі людзі ў цывільным, якія перапісалі прозвішчы прысутных, а з 2 красавіка пачалі выклікаць іх у міліцыю. На Станіслава Судніка ўжо склалі пратакол.

"З абвінавачаннямі я не пагадзіўся, паколькі ніякага мітынгу на могілках мы не праводзілі, не было нават выступленняў. Але ў пратаколе так і запісана, што мяне абвінавачваюць "за ўдзел у мітынгу без слоў", — абураецца спадар Суднік.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
4 КРАСАВІКА 2014 г.

ДИСКУССИЯ

Снимите розовые очки, Михаил Константинович!

В одном из номеров "Народной Воли" была напечатана статья доктора технических наук, лауреата Госпремии БССР Михаила Константиновича Мицкевича. Называлась она "Академики в облаках не витают". Я к ученым такого высокого уровня не отношусь, но имею свыше 200 научных, научно-публицистических работ, 50 авторских свидетельств и патентов на изобретения. Все это дает мне право высказать свое мнение о состоянии науки в нашей стране.

20 марта 2003 года состоялась коллегия Минэнерго Республики Беларусь, на которой была отвергнута необходимость строительства АЭС. Позволю себе заметить, что М.К.Мицкевич не знает всей предыстории вопроса со строительством атомной станции и, считаю, напрасно называет Академию наук инициатором возведения АЭС.

А суть этой истории в том, что при Академии наук распоряжением премьер-министра Беларуси еще в 1998 году была создана межведомственная комиссия, которая также отвергла необходимость строительства АЭС и ввела прикольный мораторий — не рассматривать этот вопрос в течение десяти лет, то есть до 2008 года. Беларусь тогда сильно заигралась в игры с местными и нетрадиционными источниками энергии.

7 апреля 2003 года в "Белорусской газете" я напечатал статью "Реактор — против мини-ТЭЦ", в которой представил ряд аргументов политического, технического и экономического характера в пользу строительства АЭС.

В апреле 2007 года, когда уже официально началось рассмотрение вопроса о сооружении атомной станции в Беларуси, в журнале "Промышленная безопасность" появляется моя статья "Это нужно энергетике будущего", в которой я выступил категорически против выбранных площадок для строительства. В основном они относились к слаборазвитым, загрязненным районам. Создание необходимой инфраструктуры в "захудалом месте" повлекло бы удорожание и увеличение сроков строительства не менее чем на 25%, создало бы проблему с привлечением рабочей силы и специалистов. Этот материал, направленный в различные государственные органы, думается, в самый последний момент оказал влияние на перенос площадки под строительство АЭС из Могилевской области в Гродненскую.

К чему я это все говорю? К тому, что я не знаю ни одного разумного, обоснованного технического решения в области энергетики, разработанного по инициативе Академии наук. Магистральным путем решения энергетических и экологических проблем Беларуси и получения максимальной экономии органического топлива должны оставаться наиболее энергосберегающие технологии, связанные с комбинированным производством тепловой и электрической энергии. Однако в системе Академии наук нет ни одного специалиста по вопросам теплофикации и централизованного теплоснабжения, и это направление в нашей стране подвергается забвению. А вместо теплофикации наши академики предлагают индивидуальное поквартирное газовое отопление, которое широко внедряется, например, в жилом микрорайоне "Малиновка" в Минске, в г.Вилейке и других. Расчеты показывают, что получение теплоты прямым сжиганием газа по сравнению с комбинированным ее производством, например, на Минской ТЭЦ-4 дает пережог 100 нормальных кубических метров природного газа на одну гигакалорию.

Концентрация загрязняющих веществ, образующихся при горении газа в квартире, во многих случаях выше, чем в наружном воздухе, порой в 100 раз. Даже процесс приготовления пищи на газовой плите экологи приравнивают к работе на предприятии с вредными условиями производства, вызывающими профессиональные заболевания.

Но самое главное — на первом месте должна быть безопасность. А в столичном микрорайоне "Малиновка" может произойти то, что произошло в военном городке Логойского района в феврале 2011 года, когда в результате взрыва бытового газа рухнули конструкции подъезда — один человек погиб, второй молодой офицер получил тяжелую черепно-мозговую травму и остался без ног.

В упомянутой статье я заметил, что, кроме Беларуси, на равнинных реках никто ГЭС не строит. Объективными методиками, бизнес-планами и продуманным подходом обосновать окупаемость этих "современных" проектов в нынешнем столетии невозможно.

Даже для Гродненской мини-ГЭС установленной мощностью 17 МВт (располагаемая во много раз меньше) потребовалась в качестве водохранилища "лужа" площадью 100 квадратных километров. Хотя и неприемлемый, но очень оптимистичный срок ее окупаемости — 26 лет (по утверждению В.И.Семашко) при полученном соотношении электрической мощности и размеров водохранилища указывает на грубые просчеты в бизнес-плане.

А разве не витанием в облаках следует назвать мнение академика НАН Александра Михалевича: *"Идеально было бы вырабатывать треть электроэнергии за счет природного газа, треть — за счет местных видов топлива и возобновляемых источников энергии, треть — за счет атомной энергии".* В цивилизованном мире нет ни одной счастливой страны, даже с самыми благоприятными природными ресурсами, в которой выработка электроэнергии за счет местных видов топлива и возобновляемых источников энергии достигла бы даже 20 процентов. Поскольку в Беларуси свыше 50 процентов всей энергии производится на ТЭЦ, то при рекомендованной академиком выработке за счет АЭС более половины генерирующих мощностей всех крупных и высокоэкономичных ТЭЦ (включая Минскую ТЭЦ-4 и Гомельскую ТЭЦ-2) придется вывести в резерв, а с учетом возобновляемых источников — полностью исключить выработку электроэнергии на них.

И такое футуристическое видение как стратегически важное решение в качестве новой концепции энергетической безопасности наша наука положила на подпись Президенту!

Как видно, по всем аспектам (промышленная безопасность, экономичность, экологическое воздействие) энергетической отрасли наука молчит или плывет по течению. На обложку журнала "Промышленная безопасность" (№4 за 2007 год) вынесена цитата из статьи: *"Высокие тарифы на тепло и электроэнергию мини-ТЭЦ и других нетрадиционных и возобновляемых источников энергии — мина замедленного действия".* НАН Беларуси имеет к этому минированию непосредственное отношение как в переносном, так и в прямом смысле. Хотелось бы получить ответ, почему Россия для своих АЭС изготавливает атомные реакторы на Кировском заводе в Санкт-Петербурге, а для Белорусской АЭС детали реактора будут плыть по рекам из Волгодонска ("Атоммаш"), где завод фактически развален? Когда первый вице-премьер В.И.Семашко заявляет, что БелАЭС строится с опережением на восемь месяцев, невольно возникает ассоциация со строительством "Атоммаша", ударной комсомольской стройки советского периода — с опережением на два года и в результате полным провалом. Строительство БелАЭС в кризисный период — это не только экономическая удавка на шее страны. Когда слышишь безответственные заявления некоторых высокопоставленных чиновников — оторопь берет. Так, на открытии выставки "Атомэкспо-Беларусь" министр энергетики В.Потупчик сказал, что возможный срок работы Белорусской АЭС — 100 лет. Спасает то, что эти слова были произнесены 1 апреля.

Хотелось бы без пристрастного заблуждения, увеличенного авторской косностью, коснуться и других аргументов рассматриваемой публикации. Начнем с картофеля. В 1980-х газета "Комсомольская правда" опубликовала ответ председателя КГБ СССР В.Крючкова на вопрос журналистов: *"Вы избираетесь депутатом Верховного Совета СССР от Белоруссии, хотя никогда не были в этой республике. Что Вы сделали для Белоруссии?"* Ответ: *"У Вас под Минском есть НИИ картофелеводства. Так вот, все сорта, которые они вывели, — я на самом деле украл".* Конечно, такой ответ не факт, возможно, В.Крючков слишком много о себе возомнил. Но в селекционировании картофеля мы и в самом деле далеко не законодатели моды. Странно, но публикация статьи М.К.Мицкевича по времени совпала с сообщением об обвинении Беларуси в поставках картофеля в Россию из Евросоюза, и Беларусь синхронно прекратила его импорт из Евросоюза.

Анализируя предложенный М.Мясниковичем проект реформ, М.Мицкевич сомневается, что этот сценарий готовил сам премьер-министр, хотя это ничего не меняет по существу. И, чтобы раскритиковать премьера, призвал на помощь Нобелевского лауреата академика Ж.И.Алферова. Но вряд ли можно или нужно нам делать кальку даже с Российской АН.

Давайте посмотрим на достижения нашей науки, сняв розовые очки. Ежегодные затраты в размере нескольких миллиардов рублей на НИОКТР заканчиваются пшиком. Наукоемкость ВВП Республики Беларусь составляет 0,81 процента, в развитых странах — 2—3 процента, в энергетике страны — 0,1 процента. Уместно процитировать Л.Ландау: *"Научные работники всегда должны помнить, что они сидят на шее у трудящихся. Наука — вещь дорогостоящая, ею должны заниматься только люди, приносящие пользу науке".*

Перлы научных достижений ученых Беларуси можно черпать из еженедельной газеты НАН Беларуси "Веды" и других академических источников. Это и новый способ стимуляции роста теленка, которому "выпаивают молозиво", полученное от коровы, на биологически активные точки вымени которой за десять дней до отела воздействовали лазерным излучением и постоянным магнитным полем, и разработка двигателя на водородном топливе, который будет заправляться водой, и изобретение национального калориметра для определения теплотворной способности топлива, и введение "национальной" единицы теплоты — джоуля, и т.п. На этот бред собачий (простите, это выражение я позаимствовал у председателя Комиссии РАН по борьбе с лженаукой и фальсификацией научных исследований академика Э.П.Круглякова) только в Беларуси выдаются патенты на изобретения и дипломы доктора наук. Одним из признаков несерьезности нашей национальной науки является то, что ни одно научное издание Беларуси (многие можно назвать отраслевыми "Мурзилками") не включено в перечень ВАК России.

В одном из обращений к Администрации президента я напомнил, что джоуль — это международная единица теплоты. Национальную единицу теплоты можно назвать другим термином. Относительно разработки двигателя на водородном топливе (водород — это не топливо, а энергоноситель) я посоветовал НАН Беларуси заняться разработкой паровозов на водородном топливе серии ВС, AJI подобно известным в недалеком прошлом паровозам типов СО, ФД, ИС. На что из Администрации президента мне сообщили, *"что разрешение научных споров не входит в компетенцию Администрации президента Республики Беларусь".*

Вопрос о реформировании существующей НАН Беларуси уместен еще и по другим причинам. Например, направляемые в этот государственный орган предложения часто отклоняются не потому, что они неэффективны, а потому, что проявляется субъективизм со стороны лиц, дающих заключение о полезности. В НАН Беларуси всегда найдется кто-нибудь, кто уродливое назовет прекрасным, а прекрасное — уродливым и без зазрения совести под этим подпишется. В растление, деградацию науки и образования в Беларуси наибольший вклад внесла ВАК. Утверждения Михаила Константиновича, что диссертации не пустые, весьма значимые и не содержат плагиата, могут вызвать только усмешку.

Показанная на главных новостных телеканалах и в печати с начала прошлого года прокатившаяся в Германии и России волна разоблачений "липовых" докторов и кандидатов наук (министр образования Германии Аннет Шаван ушла в отставку, а ВАК России лишил ученых степеней 11 фигурантов скандала и провел экспертизу еще 80 диссертаций — во многих выявлена неприглядная картина плагиата, глава ВАК Феликс Шамхалов арестован) наводит на некоторые весьма актуальные размышления и аналогии.

В то же время законодательство и Германии, и России позволяет решения в части научной оценки диссертаций оспаривать в суде, так же как и дела о защите чести, достоинства и деловой репутации. Сдерживающими факторами появления лженаучных работ, равно как и средством защиты от произвола в отношении ученых в России являются: Комиссия РАН по борьбе с лженаукой и фальсификацией научных исследований, общественный Совет по защите ученых, судебные органы, гласность, критика, плюрализм...

Ничего подобного в сфере науки в нашей стране нет. В Беларуси решения Президиума ВАК фактически не подведомственны суду. У нас нет государственных органов, иных организаций, в компетенцию которых входит разрешение так называемых "научных споров" даже при совершенно ясных в научном и правовом плане обстоятельствах, если истина на стороне заявителя. Исключена авторитетная экспертиза научных работ. Это противоречит не только закону, но и самому понятию науки. Подлинная наука, в отличие от ее имитации (на которую в Беларуси впустую тратятся миллиарды рублей), основана на достоверных и проверяемых фактах, наблюдениях, экспериментах, исследованиях.

ВАК в Беларуси подчинена непосредственно А.Лукашенко. Председатель ВАК А.А.Афанасьев, мне кажется, считает себя приближенным к телу президента, что сделало ВАК неприкасаемой. Тот, кто основываясь на конкретных фактах и примерах, пытается донести информацию об ужасающей коррупции в этом государственном органе, чувствует себя в положении человека, пытающегося головой пробить каменную стену. Наука и ученые в Беларуси беззащитны! Я считаю, А.А.Афанасьев и его сотоварищи на протяжении многих лет подрывают авторитет науки в Республике Беларусь, однако они остаются в своих креслах. Система аттестации научных кадров в Беларуси дискредитирована. На мой взгляд, это является главной болезнью белорусской науки.

Известно высказывание Фридриха Ницше: *"Во всех учреждениях, в которые не проникает воздух общественной критики, вырастает, подобно грибу, невинная коррупция".* И если Администрация президента, Оперативно-аналитический центр при Президенте Республики Беларусь не видят коррупции в академических стенах, то это говорит ни о чем ином, как о попустительстве с их стороны.

Ежегодно накануне Дня науки А.Лукашенко вручает дипломы докторов наук и выступает с речью. Я не знаю, кто непосредственно готовит текст, но мне было не до смеха, когда говорилось о том, что белорусские ученые добились прорыва при создании водородных двигателей...

Надо ли говорить, что в создавшейся ситуации даже самые талантливые научные работники могут быть выбиты из колеи творческих поисков. Подтверждением этому в определенной мере является то, что даже среди самых "одаренных" молодых ученых-стипендиатов президента ничтожная доля способных иметь изобретение. В бытность же СССР практически не было по техническим наукам диссертаций без изобретений.

Для настоящих пройдох от науки и блатных ВАК — это не фильтр, а тонкая паутина, которую они легко пробивают. Обидно, что в список отклоненных работ порой попадают достойные исследования.

До тех пор, пока наше законодательство, касающееся сферы науки, будет исключением для правосудия, надеяться даже на замедление скорости ее деградации не приходится.

В конце своей публикации М.К.Мицкевич цитирует российского премьера Д.А.Медведева. Однажды он очень точно сказал: *"Если власть не реагирует на коррупцию — значит, она на нее опирается".* Аттестация научных кадров в Беларуси, я считаю, приобрела совсем не научные формы. Вопрос о наведении порядка в сфере аттестации научных кадров висит в воздухе, как густой туман, который необходимо рассеять. Этот государственный орган у нас дискредитирован, как и вся система аттестации научных кадров. Не случайно антикризисная программа для Беларуси, подготовленная группой экспертов под общей редакцией профессора С.Богданкевича и представленная в Совет министров содержит предложение о ликвидации ВАК.

Передовые ученые всех времен и народов видели в науке главное спасение для своего общества. Но положение в белорусской науке настолько удручающее, что чем быстрее произойдет ее капитальное реформирование, тем скорее она оправдает свое предназначение.

Николай ШКОДА,
старший научный сотрудник,
кандидат технических наук.

ВЫБАРЫ

Ракіроўка

Выбары праводзяцца для таго, каб хоць нейкім чынам у кіраванне краінай паступала "свежая кроў" і адбывалася ратацыя кадраў. Ці выканалі апошнія выбарыў мясцовыя Саветы гэтую функцыю?

Гродна: з крэсла ў крэсла

У Гродне фармальна змяніўся старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў.

Тайным галасаваннем, але аднагалосна дэпутаты абралі старшынёй аблсавета **Ігара Жука**. Цікава, што фармальна яму нават нікога не прыйшлося "ссоўваць" з гэтай пасады, бо старшыні аблсавета ў Гродзенскай вобласці проста не было. Яшчэ ў 2011 годзе **Андрэй Навумовіч**, які займаў гэтую пасаду, стаў дэпутатам Палаты прадстаўнікоў і пераехаў у Мінск, і з таго часу кабінет старшыні аблсавета не меў гаспадара.

Дарэчы, Ігар Жук не новая асоба ў абласным кіраўніцтве, ён з'яўляўся намеснікам старшыні аблвыканкама.

Магілёў: яны не сыходзяць...

Цікава, што па такім жа сцэнарыі адбылася (а фактычна не адбылася) і "змена" ўлады ў Магілёўскай вобласці. Сітуацыя — амаль адзін у адзін.

Старшынёй абласнога Савета тайным галасаваннем, але таксама аднагалосна абраны **Анатоль Ісачанка**. Да гэтага ён з'яўляўся намеснікам старшыні аблвыканкама і курыраваў пытанні аграпрамысловага комплексу. Указа аб звальненні Ісачанкі з аблвыканкама пакуль няма, ягонае прозвішча застаецца ў спісе кіраўнікоў выканаўчай улады вобласці.

Віцебск і Мінск: коней на пераправе не мяняюць

Старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў **Аляксандр Ацясаў** нікому свайго месца не саступіў. Так што выбары прайшлі, але нават шыльды на дзвярах кабінетаў мяняць не трэба. Вось якая эканомія дзяржаўных грошай!

А старшыню Мінскага абласнога Савета, можна сказаць, выбралі яшчэ да выбараў. Літаральна за пару месяцаў да абвяшчэння выбарчай кампаніі ў мясцовыя Саветы ў гэты кабінет "заехаў" **Іван Ліпніцкі**, які да гэтага з'яўляўся намеснікам міністра аховы здароўя. Як заехаў, так і зараз застаўся.

УТОЧНЕНИЕ

В "Народной Воле" за 28 марта напечатано письмо Татьяны Егоровны Соловьевой под заголовком "Россия, которую я потеряла...". К сожалению, в нем проскочила одна неточность. Исправляем: Аляска была продана Северо-Американским Соединенным Штатам не Екатериной II, а **императором Александром II.**

Приносим извинения читателям.

Редакция.

РАКУРС

Колькі зарабляе Беларусь на замежных студэнтах?

Нядаўна рэктар БДУ Сяргей Абламейка заявіў, што "дзяржава выдаткоўвае на студэнта-платніка 30 мільёнаў рублёў". А колькі ж плацяць за адукацыю студэнты-замежнікі? Ці многа зарабляе на іх наша краіна?

Апошнім часам чыноўнікі Мінадукацыі толькі і хваляцца тым, што за межамі Беларусі расце колькасць жадаючых вучыцца ў нашых ВНУ. Зараз у Беларусі навучаецца 16 тысяч замежных студэнтаў, к 2018 году іх колькасць плануецца павялічыць да 25 тысяч.

Трэба разумець, што Сяргей Абламейка недакладна сфармуляваў сваю думку. Хутчэй за ўсё, рэктар БДУ агучыў сабекошт беларускай вышэйшай адукацыі, які складаецца з заробкаў выкладчыкаў, а таксама платы за энерганосьбіты, выкарыстанне матэрыяльна-тэхнічнай базы і г.д. 30 мільёнаў беларускіх рублёў — гэта сёння прыкладна 3030 долараў ЗША. Але на пачатак навучальнага года — на 1 верасня 2013-га, калі падпісваліся дамовы з замежнымі студэнтамі на аплату навучання, — 30 мільёнаў складалі **3340 долараў**. А гэта значыць, што нават на самых прэстыжных спецыяльнасцях беларускіх ВНУ вучаць студэнтаў-замежнікаў амаль што сабе ў шкоду.

Мяркуйце самі.

Год навучання ў **Беларускім дзяржаўным медыцынскім універсітэце** для студэнтаў-замежнікаў каштуе **3450 долараў**. Выключэнне складае толькі стаматалагічны факультэт, дзе замежнікам да аплаты выстаўляюць квіткі ў **3820 долараў.**

Амаль нічога не зарабляе на замежніках і **Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі,** які рыхтуе будучых праграмістаў і ІТшнікаў. Ні для кога не сакрэт, што выпускнікі БДУіР без праблем знаходзяць сабе працу за мяжой, нават у вядомых на ўвесь свет карпарацыях кшталту "Майкрасофт". Дык вось, год навучання на факультэтах камп'ютарнага праектавання, радыётэхнікі і электронікі, а таксама тэлекамунікацый БДУіР каштуе для студэнта-замежніка **3000 долараў**. На факультэтах інфармацыйных тэхналогій і кіравання, камп'ютарных сістэм і сетак — **3300 долараў**.

Год навучання на факультэце прыкладной матэматыкі і інфарматыкі **Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта** для замежных студэнтаў нават на наступны 2014—2015 год вызначаны ў памеры **3200 долараў.** Амаль столькі ж — **3200—3300 долараў** — прапануюць плаціць за адукацыю замежным грамадзянам і на эканамічным факультэце БДУ. А на такіх, здавалася б, запатрабаваных на Захадзе спецыяльнасцях, як ядзерная фізіка, рыдыёфізіка, мікрабіялогія, хімія лекавых злучэнняў са студэнтаў-замежнікаў будуць браць за навучанне ўсяго толькі **2700 долараў**. Толькі два факультэты БДУ — міжнародных адносін і юрыдычны — крыху зарабляюць на паслугах для замежнікаў. Год навучання для іншаземцаў каштуе там **3950 долараў**.

Зусім мала "каштуе" дыплом яшчэ аднаго вядомага па-за межамі Беларусі з савецкіх часоў універсітэта — **Беларускага нацыянальнага тэхнічнага,** былога палітэха. Там для замежнікаў на ўсіх факультэтах вызначаны адзіны кошт навучання — **2800 долараў.**

Калі ўлічыць, што літаральна ўсім замежным студэнтам беларускія ВНУ прадастаўляюць бясплатныя інтэрнаты, то атрымліваецца, што хлопцы і дзяўчаты, якія прыязджаюць за ўніверсітэцкімі дыпломамі ў Беларусь, ніякай валюты ў нашу краіну не прывозяць.

Марыя ЭЙСМАНТ.

ДАРЭЧЫ

Каго прываблівае беларускі дыплом?

Больш за ўсё ў Беларусі навучаецца студэнтаў з Кітая — 37% з агульнай колькасці студэнтаў-замежнікаў. З Туркменістана — 25%, з Расіі — 13,7%. Усяго толькі 3% студэнтаў-замежнікаў — жыхары Казахстана. Яшчэ менш навучаецца ў нашых ВНУ украінцаў, малдаван і літоўцаў. Толькі некалькі грамадзян Германіі, Іспаніі, Нарвегіі, Польшчы, Славеніі, Фінляндыі і Швецыі навучаюцца ў Беларускім дзяржаўным універсітэце.

Нават БДУіР, які рыхтуе праграмістаў і ІТшнікаў, амаль нічога не зарабляе на студэнтах-замежніках...

SOS!

Дыскрымінацыя

Як заканадаўцы далі магчымасць тутэйшым манкуртам давесці беларускую мову да мяжы вымірання

svaboda.org (RFE/RL)

РПГА "Беларускі Хельсінкскі Камітэт" адным з накірункаў сваёй працы ў рамках абароны правоў чалавека лічыць барацьбу з дыскрымінацыяй беларускай мовы. Мы ставім пытанне аб больш шырокім, а па сутнасці, роўным выкарыстанні дзвюх дзяржаўных моў пры прыняцці (выданні) нарматыўна-прававых актаў. У сваёй аргументацыі сыходзім з наступнага.

Сярод палажэнняў, якімі забяспечваюцца асновы канстытуцыйнага ладу, у арт.17 Канстытуцыі запісана, што дзяржаўнымі мовамі ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляюцца беларуская і руская мовы. Замацоўваючы непахіснасць усталяванага парадку, Канстытуцыя гарантуе грамадзянам забеспячэнне права карыстацца роднай мовай, захоўваць сваю нацыянальную прыналежнасць (арт.50). Гэта адно з фундаментальных правоў чалавека і грамадзяніна. Яно служыць выхаванню пачуцця нацыянальнай годнасці, гонару, адказнасці і патрыятызму.

У развіццё дадзеных канстытуцыйных артыкулаў Закон "Аб мовах у Рэспубліцы Беларусь" абвясціў, што дзяржава, а значыць, дзяржаўныя ўстановы, іншыя арганізацыі, службовыя асобы, павінны забяспечыць усебаковае развіццё і функцыянаванне беларускай і рускай моў. Сярод іншага гарантыяй забеспячэння дадзенага абавязацельства служаць і прадпісанні арт.4 Закона аб мовах, якія патрабуюць, каб кіраўнікі, іншыя супрацоўнікі дзяржаўных органаў і арганізацый валодалі беларускай і рускай мовамі ў аб'ёме, які неабходны для выканання імі сваіх службовых абавязкаў.

Хачу нагадаць, што, згодна з перапісам насельніцтва 2009 года, **каля 84% грамадзян краіны з'яўляюцца па нацыянальнасці беларусамі, гэта значыць Рэспубліка Беларусь як унітарная дзяржава з'яўляецца мананацыянальнай. З агульнай колькасці насельніцтва беларуская ў якасці роднай мовы ўспрымаецца 5.058.402 чалавекамі (53,2 працэнта).**

У сувязі з гэтым палітыка дзяржавы мусіць быць накіравана перш за ўсё на выкарыстанне ва ўсіх сферах дзяржаўнага і грамадскага жыцця беларускай мовы, не перашкаджаючы ўжыванню рускай мовы. Дарэчы, валоданне беларускай мовай з'яўляецца адным з абавязковых кваліфікацыйных патрабаванняў паступлення на дзяржаўную службу (падпункт 1.3 часткі 1 арт.26 Закона "Аб дзяржаўнай службе ў Рэспубліцы Беларусь"). Іншыя падыходы парушаюць прынцып роўнасці, прыводзяць да дамінуючага ўжывання рускай мовы за кошт беларускай.

Разам з тым мы нярэдка сустракаем спасылкі на тое, што практыка выбару беларускай і рускай моў вызначаецца нормамі Закона "Аб мовах", што ў адпаведнасці з Законам "Аб нарматыўных прававых актах Рэспублікі Беларусь" "*нарматыўны прававы акт прымаецца (выдаецца) ўпаўнаважаным на тое органам (службовай асобай) на беларускай і* ***(або)*** *рускай мовах*" (ч.2 арт.54). Спасылаюцца на тое, што афіцыйнае апублікаванне нарматыўных прававых актаў ажыццяўляецца на той дзяржаўнай мове, на якой яны прыняты (выдадзены). Афіцыйнае апублікаванне нарматыўнага прававога акта на іншых мовах допускаецца толькі пры наяўнасці яго афіцыйнага перакладу на адпаведную мову, зацверджанага адпаведным дзяржаўным органам (службовай асобай) у парадку, устаноўленым для прыняцця (выдання) гэтага акта (часткі 2 і 3 артыкула 62 гэтага Закона).

На практыцы нам, беларусам, якія далі і афіцыйна вызначылі імя дзяржавы, заканатворцы, выкарыстоўваючы тэрмін "**або**", фактычна адмаўляюць у праве карыстацца нарматыўнымі актамі на беларускай мове за невялікім выключэннем.

Чыноўнікі **разглядаюць роўнасць у фармальных і юрыдычных дэфініцыях, аперыруючы законам. Але пры гэтым ігнаруюць довады аб рэальным уздзеянні і выніках на практыцы, да якіх прывяла палітыка яго прымянення.**

Што мы фактычна назіраем пасля ўвядзення двухмоўя (1995 г.)? Выхаванне ў дзіцячых садках, навучанне ў школах, ССНУ, ВНУ; навука, мастацтва, дзяржапарат, армія, справаводства і суд, сістэма праваахоўных органаў, дзяржаўныя СМІ, у тым ліку электронныя, бытавое абслугоўванне грамадзян — паўсюдна беларуская мова выцясняецца рускай.

Напярэдадні Міжнароднага дня роднай мовы ў лютым 2014 года нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь апублікаваў новыя дадзеныя аб колькасці беларусаў, якія навучаюцца на роднай мове: у дашкольных установах — каля 45 тысяч; у школах вывучаюць прадметы па-беларуску — каля 142 тысяч школьнікаў; у сярэдніх спецыяльных навучальных установах — каля тысячы чалавек; у ВНУ — толькі 600 студэнтаў.

Адсутнасць паўнавартаснай сістэмы беларускамоўнай адукацыі на ўсіх узроўнях, асабліва ў ВНУ, ставіць розныя групы жыхароў краіны ў няроўнае становішча ў залежнасці ад мовы зносін.

Не закранаючы палітычных аспектаў развіцця двухмоўя, хачу звярнуць увагу на яго прававы бок. Адну з карэнных прычын практыкі, якая складваецца ў выкарыстанні моў, мы бачым у Законе аб мовах, у выкарыстанні ўнутрана супярэчлівага тэрміна "**або**", на які я звярнуў увагу. Так, **у Законе, што змяшчае 34 артыкулы, дадзены тэрмін у розных інтэрпрэтацыях** ("на беларускай **і (або)** рускай мовах", "на беларускай **або** рускай мовах", "на беларускай **ці** рускай мовах" і г.д.) **сустракаецца 40 разоў!**

Варта адзначыць, што **Закон не змяшчае прававых механізмаў, якія забяспечвалі б неабходны баланс у выкарыстанні дзвюх дзяржаўных моў, прыярытэтнага вывучэння і выкарыстання нацыянальнай мовы тытульнай нацыі з улікам гістарычных, дэмаграфічных і лінгвістычных асаблівасцяў развіцця Беларусі як незалежнай дзяржавы.**

Такое заканадаўчае рэгуляванне прыводзіць да сітуацыі, калі на практыцы ў шматлікіх сферах жыцця назіраецца безальтэрнатыўнае выкарыстанне рускай мовы. Толькі ў вельмі нешматлікіх абласцях дамінуе беларуская (напрыклад, на геаграфічных указальніках — гл. Закон ад 16.11.2010 г. "Аб найменнях геаграфічных аб'ектаў").

Істотным недахопам Закона аб мовах з'яўляецца тое, што ў ім устаноўлена **альтэрнатыўнасць** выкарыстання альбо беларускай, альбо рускай мовы, а **не абавязковасць** выкарыстання абедзвюх моў **або мовы, абранай грамадзянінам**. Такім чынам, у ім выпустошаны прававая сутнасць, дух і літара закона аб абароне прыярытэту правоў грамадзяніна на адну з дзяржаўных моў. І наадварот, **у ім закладзена глеба для няроўнасці і дыскрымінацыйнага падыходу ў пытаннях выкарыстання беларускай мовы**.

Відавочна, што **для забеспячэння рэальнай роўнасці моў неабходна прыняцце змен у заканадаўстве, пазітыўных мер, якія кампенсавалі б існуючую няроўнасць, і сярод іх — абавязковая дзяржаўная падтрымка** (фінансы, ільготы, рознага кшталту заахвочванні, выхаванне і навучанне кадраў, арганізацыйныя і іншыя меры).

Яшчэ ў 2002—2003 гадах, вывучыўшы сітуацыю, група экспертаў ЮНЕСКА распрацавала і прадставіла канцэптуальны дакумент "Моўная жыццяздольнасць і знаходжанне мовы ў небяспецы". На сайце ЮНЕСКА ёсць электронны атлас "Мовы свету, якія знаходзяцца пад пагрозай знікнення" (http://www.unesco.org/new/ru/culture/themes/endangered-languages/atlas-of-languages-in-danger/). Стану беларускай мовы ў нашай краіне эксперты паставілі адзнаку **"unsafe"** — небяспечны, гэта значыць, што яна знаходзіцца пад пагрозай знікнення.

Сёння для ўсіх відавочна, што і дзеючая рэдакцыя закона, і практыка яго прымянення не забяспечваюць усебаковага развіцця і функцыянавання роднай беларускай мовы. Калі палітыка двухмоўя працягне дрэйфаваць у тым самым накірунку, а выкарыстанне беларускай мовы абмяжуецца вузкабытавымі зносінамі, адпраўленнем рэлігійных культаў, некаторымі сегментамі культуры і мастацтва — **роднай мове пагражае рэальная небяспека знікнення.**

Тое, што адбываецца, мы ацэньваем як публічную непавагу, як стварэнне недапушчальных перашкод і абмежаванняў у выкарыстанні беларускай мовы, якое пераследуецца законам (арт.6 Закона "Аб мовах").

Практыка разгляду зваротаў сведчыць аб тым, што ўлады ў сілу палітычных прычын не жадаюць або няздольныя супрацьдзейнічаць моўнай дыскрымінацыі беларускамоўных грамадзян.

Давайце пачнем з малога — **дасягнем роўнага прыняцця і выдання законаў на абедзвюх мовах без якіх-небудзь выключэнняў і абмежаванняў.** Гэта дазволіць паступова на дзяржаўным узроўні больш шырока выкарыстоўваць беларускую мову, у тым ліку ў судаводстве.

Варта мець на ўвазе, што Закон, як пазначана вышэй, не змяшчае якіх-небудзь прадпісанняў адносна правілаў, у якіх выпадках трэба выкарыстоўваць тую ці іншую мову, няма іх і на ніжэйшым (падзаконным) узроўні.

Такія крытэрыі ў пошуку балансу трэба замацаваць на заканадаўчым узроўні, выпрацаваць механізмы, якія забяспечаць рэальную роўнасць моў і правоў беларускамоўных грамадзян на ўсебаковае развіццё і функцыянаванне роднай мовы ва ўсіх сферах дзяржаўнага і грамадскага жыцця.

Гары ПАГАНЯЙЛА,
старшыня юрыдычнай камісіі РПГА "Беларускі Хельсінкскі Камітэт".

СОЛИДАРНОСТЬ

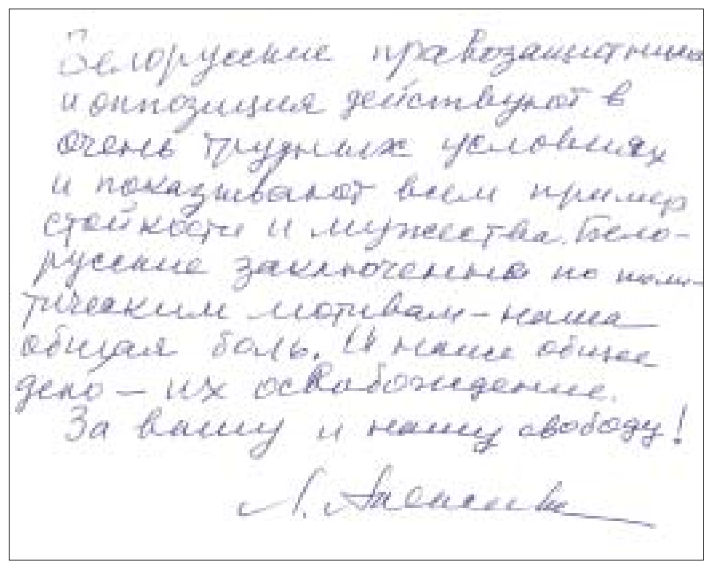
Людмила Алексеева выражает слова поддержки тем, кто безвинно томится в тюрьмах

Здравствуйте!

Моя родственница работает в Московской Хельсинкской группе вместе с легендарной советской диссиденткой Людмилой Михайловной Алексеевой. И я через нее попросил, чтобы Людмила Алексеева написала что-то в поддержку нашего демократического движения и наших политзаключенных, потому что, думаю, для них это будет важно — как-никак этот человек является безусловным авторитетом в правозащитном движении.

Людмила Михайловна мою просьбу выполнила. Поэтому спешу через газету передать ее слова поддержки тем, кто, как и в советское время, томится в тюрьмах за убеждения.

Алексей ТЕУШ.
Минск.

Белорусские правозащитники и оппозиция действуют в очень трудных условиях и показывают всем пример стойкости и мужества. Белорусские заключенные по политическим мотивам — наша общая боль. И наше общее дело — их освобождение.
За вашу и нашу свободу!
Л. Алексеева

ПЫТАННЕ—АДКАЗ

Наперадзе шмат свят. Якія рабочыя дні плануецца перанесці, а калі будуць выхадныя?

Ніна ПАЖЭЛЬСКАЯ.
Гомель.

Як будзем працаваць у красавіку і маі

Амаль да канца красавіка беларусы будуць працаваць у стандартным рэжыме, хаця на некаторыя суботы прызначаны суботнікі. Прычым у розных рэгіёнах — на розныя даты.

У гэтым годзе Вялікдзень адзначаецца 20 красавіка і супадае ў каталікоў і праваслаўных. Па календары праваслаўнай канфесіі Радаўніца, якая адзначаецца на дзявяты дзень пасля хрысціянскага свята, выпадае на 29 красавіка (аўторак).

Праз дзень чырвоным днём календара пазначана 1 мая (чацвер). У гэтай сувязі беларускі ўрад вырашыў перанесці працоўны дзень з серады 30 красавіка на суботу 3 мая.

Дзень Перамогі 9 мая сёлета выпадае на пятніцу, так што без усялякіх пераносаў будуць тры выхадныя дні.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Не пралічыцеся з пасылкамі з-за мяжы

Дапамажыце, калі ласка, разабрацца з такім пытаннем.

Восенню 2013 года я заказала на ўкраінскай фабрыцы "Гном" адзенне для маіх блізнят, бо заказваць тавары праз інтэрнэт выходзіць нашмат танней, чым набываць беларускае адзенне. Заказ дайшоў да нас без праблем. Заказала яшчэ раз, агулам на суму больш за 500 тысяч беларускіх рублёў. Пасылку доўга трымалі на мытні ў Мінску, дзе мне паведамілі: маўляў, трэба прыехаць, запоўніць дэкларацыю, кожную адзежыну ўзважыць і, магчыма, заплаціць дадатковую пошліну і яшчэ за паслугі 200 тысяч. Дапамажыце разабрацца: што змянілася ў мытным заканадаўстве?

Ваша чытачка Алена Умпіровіч.

Згодна з указам А.Лукашэнкі ад 15 кастрычніка 2007 года *"Аб ільготным перамяшчэнні праз мытную мяжу тавараў для асабістага карыстання"*, кожны грамадзянін Беларусі мае права на працягу месяца бясплатна атрымаць з-за мяжы пасылку, кошт якой не перавышае 120 еўра. Гэтыя правілы дзейнічаюць толькі ў тым выпадку, калі рэчы ў пасылцы — для асабістага карыстання і не ўваходзяць у спіс рэчаў, якія пад гэтыя правілы не падпадаюць (напрыклад, аўтамабільныя запчасткі). Існуюць абмежаванні і па вазе. Калі пасылка важыць больш за 20 кілаграмаў, за яе афармленне прыйдзецца заплаціць дадаткова.

Трэба адзначыць, што пытанні з боку мытнікаў могуць узнікнуць нават тады, калі ўсе вышэйзгаданыя ўмовы выкананы. Напрыклад, спецыялісты могуць не паверыць, што кошт тавару меншы за 120 еўра ці рэчы прызначаны для асабістага карыстання. Тады сапраўды адрасату прыйдзецца даказваць, што ён "не вярблюд". У такіх выпадках добра дапамагаюць чэк і кароткае апісанне тавару, прыкладзеныя да пасылкі.

У дадзеным выпадку мытнікаў магло насцярожыць, што вопратка для дзяцей ідзе ў двух экзэмплярах. Блізняты нараджаюцца нячаста, і гэты факт маглі проста не ўлічыць. Магчыма, выправіць сітуацыю зможа асабісты візіт на мытню з адпаведнымі дакументамі. У адваротным выпадку прыйдзецца заплаціць пошліну. Для тавараў да 120 еўра — 30% ад мытнага кошту. Яшчэ 5 еўра трэба будзе аддаць за афармленне.

Марыя МАЛЕВІЧ.

БЯДА!

Чакаюць, калі пачнуць паміраць ад наркотыкаў іх дзеці?

Купіў у шапіку мінулы нумар "Народнай Волі". Прачытаў артыкул "Смяротны транзіт" Алеся Сівага, у якім прыводзяцца жудасныя прыклады смерці юнакоў і дзяўчат, якім вельмі закарцела лізнуць "марку".

У тым, што гэта ўжо сапраўдная трагедыя, я пераканаўся, калі ў той жа дзень выпадкова паслухаў размову хлопца гадоў дваццаці і з густам апранутай жанчыны гадоў сарака.

— Калі ты лізнуў "марку", цябе ледзь адкачалі, — абуралася жанчына. — Для чаго ты гэта зрабіў, чаго табе не хапае ў жыцці? Мы табе купілі і смартфон, і горны веласіпед, і "Ямаху"...

— Казалі, — апраўдваўся сын, — што, калі лізнеш "марку", адчуваеш сябе касманаўтам, іншапланецянінам, робатам. Мама, гэта незвычайнае адчуванне!

— Сынок, ты ж ужо на другім курсе і добра ведаеш: калі мозг разбураецца і ператвараецца ў слізь, пачынаюцца галюцынацыі. Як ты яшчэ не здурнеў пасля гэтых спайсаў!

— Ведаю, і больш іх не ўжываю, але збіраюся прадаваць. Заплаціш у Маскве за пачак спайсаў сто долараў, а зарабіць можаш тысячу — добры бізнес...

— Які "добры бізнес"?! — аж закрычала, спыніўшыся, жанчына. І аж заплакала. — Не магу зразумець: ты жартуеш, ці гаворыш сур'ёзна? На людскім няшчасці ты збіраешся рабіць сваё шчасце?! Ад спайсу зусім дах з'ехаў? І пасля гэтага ты называешся маім сынам?!

Я падумаў: сапраўды, няўжо могуць грэць душу тысячы долараў, зробленыя на продажы наркотыкаў, калі ведаеш, што па тваёй віне ляжыць у бальніцы ці нават у магіле чалавек?!

Вялікая бяда абрынулася на нашу краіну — наркотыкі.

Некалі мяне здзівіла, калі бачыў у Сібіры, як салідныя, здавалася б, людзі (не бамжы, якіх тады называлі бічамі) пілі трайны адэкалон. Мне пярэчылі: пачакайце, і ў вашай Беларусі хутка будуць піць усялякую дрэнь. Як накаркалі...

Супраць гэтай бяды-навалы павінны аб'яднацца і паўстаць усе: асобныя людзі, грамадства і дзяржава. А што мы бачым на экранах тэлевізараў? Пра спайсы, "маркі" і іншыя наркотыкі — толькі эпізадычна ідзе гаворка. Затое шмат часу адводзяць эпізодам, як эсэсаўцы-ўкраінцы ўкраінскага карнага батальёна ў час Вялікай Айчыннай вайны палілі Хатынь і іншыя вёскі Беларусі. І выдаюць гэтыя дакументы за быццам бы толькі што рассакрэчаныя матэрыялы! Досыць, не смяшыце людзей! Пра гэтыя факты не ведае хіба толькі той, хто нічога не хоча ведаць, хто жыве па прынцыпе: мая хата з краю. Але вырадкі былі і будуць у кожным грамадстве, у кожнага народа. Не ўвесь жа ўкраінскі народ паліў Хатынь. У Беларусі таксама былі (няхай не батальёны) карныя эсэсаўскія ўзводы з беларусаў, якія забівалі ні ў чым не вінаватых людзей.

Наркаманія набірае абароты. Ад яе гіне не толькі тая частка грамадства, якая апусцілася на "дно", але і дзеці з прыстойных сем'яў. А міліцыя і пракуратура нічога не могуць зрабіць. Аказваецца, як паведамляецца ў прэсе, у нас няма адпаведных законаў аб наркотыках, на якія маглі б абаперціся праваахоўныя органы. Скажыце, чым тады займаюцца дэпутаты той жа "палаткі"? Няўжо ім няма справы да гэтай велізарнай балючай праблемы? Ці чакаюць, пакуль пачнуць паміраць ад наркотыкаў іх дзеці і ўнукі?

Уладзімір Віктаравіч ШУЛЯКОЎСКІ.

НАРОДНАЯ МУДРАСЦЬ

Чалавек, які баіцца, памірае кожны дзень. А смелы — толькі адзін раз.

ПРОТЕСТ

Где бесплатное здравоохранение?

Заместитель премьер-министра Анатолий Афанасьевич Тозик, похоже, в нашей стране скоро станет настоящим, а не придуманным пропагандой врагом народа, особенно — пенсионеров и инвалидов. Этот 65-летний пенсионер на государственной службе, используя служебное положение, пытается лишить граждан нашей страны бесплатной медицинской помощи.

Однажды он даже пытался узаконить платное посещение поликлиник. По принципу: открыл больной дверь поликлиники, а тут бац — таксометр — тысяч пять или больше за вход. Глядишь, за смену и наскребут кое-что. Народ ведь в Беларуси хилый, чернобыльская радиация здоровья людям не прибавила.

Слава Богу, пока антиконституционная (я просто уверен в этом) идея не прошла, зато приказом от 13.02.2013 года за №02-0313738/-49 подчиненный Тозика — министр здравоохранения РБ В.И.Жарко установил, что в дневных стационарах поликлиник и даже больниц пациенты теперь обязаны сами покупать системы для капельниц, шприцы, лекарства. По словам дежурной "горячей линии" Витебского горздрава Светланы Бегунович, не пощадил Минздрав даже инвалидов войны и труда.

Выходит, министр попрал главный закон страны. Ведь статья 45 Конституции гласит: *"Гражданам Республики Беларусь гарантируется право на охрану здоровья, включая бесплатное лечение в государственных учреждениях здравоохранения"*. И в ней нет оговорок, что что-то в государственных больницах и поликлиниках должно быть платным, что-то бесплатным... "Гарантируется право на бесплатное лечение" — так написано. Только как его реализовать, это право?

Наверное, было бы честнее, если бы Александр Лукашенко официально признал, что у нас никакое не социально ориентированное государство, что медицина — платная, что пора забыть о "власти с человеческим лицом". Потому что ситуация с медицинским обслуживанием не улучшается, а ухудшается. Как в лихие 90-е прошлого века, скоро в больницы пациентам придется волочь даже постельные принадлежности, шприцы, хорошие медикаменты. С такими вице-премьерами и министрами я не исключаю, что народ скоро должен будет сам оплачивать даже работу медперсонала.

Владимир ЖИГУЛОВ.
Витебск.

МНЕНИЕ

Что произошло в Крыму…

На неформальном заседании Совета Безопасности ООН в Нью-Йорке, созванном по инициативе представителей Украины и Литвы, выступил **Мустафа Джемилев,** бывший глава крымскотатарского меджлиса и один из лидеров крымскотатарской общины в Крыму. Джемилев назвал референдум в Крыму “циничным”, “так называемым” и “абсурдным”.

“Абсурдно решать вопрос о принадлежности к той или иной стране на основе местного референдума, — сказал Джемилев во время своего выступления. — *Право на самоопределение может быть только у коренного народа, и в Крыму таковым являются крымские татары. Но татары бойкотировали этот референдум”.*

Джемилев добавил, что, по его данным, в референдуме участвовали не 82 процента жителей Крыма, как сообщают российские власти, а всего 32,4 процента.

По его словам, циничным было утверждение российских властей о притеснении русских на территории Крыма, так как большинство руководителей местных органов власти являются русскими, так же как и большинство школ в Крыму. *“Сначала на территорию Крыма вторглись казаки, они захватили государственные учреждения и парламент,* — сказал Мустафа Джемилев. — *Затем в Крым вошли российские войска”.*

“Российские власти оправдывают свои действия тем, что в Украине установилась бандеровская власть, — продолжил Мустафа Джемилев. — *Но это не соответствует действительности”.*

После выступления на заседании Совбеза Мустафа Джемилев дал эксклюзивное интервью русской службе “Голоса Америки”, в котором рассказал, почему он считает, что российскому правительству нельзя доверять. *“Обещаниям россиян у нас, мягко говоря, большого доверия нет. У нас есть историческая память. Когда в первый раз россияне оккупировали Крым, то тут же был манифест Екатерины II, где рассказывалось, как мы будем счастливы в Российской империи. И одним из первых шагов этой империи было то, что собрали в одном месте всех военачальников, духовных лидеров крымских татар и перерезали им горло. А потом началось систематическое выдавливание крымских татар со своей территории, и в результате в течение нескольких десятилетий мы на своей родине оказались национальным меньшинством. А в 1944 году была поголовная депортация”,* — напомнил Джемилев.

По мнению Джемилева, у российского руководства *“нет уважения к праву народа на самоопределение. А то, что они придумали про “крымский народ”, это абсурд”. “Крымского народа как такового нет. Есть коренной народ и есть переселенцы из внутренних областей России. И настораживает фальшивый, неправовой подход к решению проблем, связанных с Крымом”,* — сказал глава меджлиса крымскотатарского народа.

NATO прыпыняе супрацоўніцтва з Расіяй

І будзе садзейнічаць абаронным рэформам ва Украіне.

У NATO заявілі аб тым, што прынята рашэнне прыпыніць *“любое супрацоўніцтва”* з Расіяй, піша The Jerusalem Post. Рашэнне прынята міністрамі замежных спраў NATO з-за дзеянняў Расіі на тэрыторыі Крымскай вобласці.

ПЕРСПЕКТЫВЫ

Сланцавы газ Польшчы

Польскі дзяржаўны нафтагазавы канцэрн PGNiG і амерыканская кампанія Chevron падпісалі пагадненне аб супрацоўніцтве ў галіне разведкі сланцавага газу на паўднёвым усходзе Польшчы. *“У рамках пагаднення кампаніі павінны правесці сумесную ацэнку запасаў сланцавага газу на чатырох разведаных канцэсіях у паўднёваўсходняй Польшчы — на дзвюх канцэсіях PGNiG і на дзвюх, якія належаць кампаніі Chevron”,* — гаворыцца ў паведамленні PGNiG.

Польшча лічыць здабычу газу з сланцаў адной з ключавых задач стратэгіі дасягнення энергетычнай бяспекі. У цяперашні час дзве трэці газу краіна закупляе ў Расіі. Паводле папярэдніх ацэнак Геалагічнага інстытута Польшчы, запасы сланцавага газу ў краіне складаюць ад 345 да 768 мільярдаў кубаметраў. Такі аб’ём мог бы цалкам задаволіць патрэбы Польшчы ў газе на 35—65 гадоў.

ПЕРСОНЫ

Французский «тореадор»

Президент Франции ***Франсуа Олланд*** *назначил на должность премьер-министра страны министра внутренних дел* ***МануэляАлльса.*** *Он считается либералом, и в среде социалистов, особенно крайне левого толка, его недолюбливают. Однако избирателям он импонирует, и к тому же у него имеются виды на президентское кресло.*

В ходе нынешних муниципальных выборов социалисты заметно сдали свои позиции, уступив много мест консерваторам и крайне правому Национальному фронту. Накануне в коротком телевизионном обращении президент Олланд заявил, что Франции пора навести порядок в своих финансах и пересмотреть социальные траты.

Опросы общественного мнения давно предрекали, что Мануэль Валльс станет вероятной кандидатурой на пост премьер-министра в правительстве социалистов. У родившегося в Барселоне Валльса сложилась репутация твердого человека, которую он не раз подтверждал на посту “главного копа” Франции. Будучи министром внутренних дел, он умело общался с прессой и придерживался жесткой линии в отношении нелегальной иммиграции.

Некоторые комментаторы даже сравнивали его с консерватором Николя Саркози, который до этого тоже занимал пост министра внутренних дел. В самом деле, у Валльса больше сторонников среди правых избирателей, чем среди его однопартийцев-социалистов. Как и Саркози, он проводил политику выселения безработных цыган из палаточных городков, которые они разбивали на окраинах французских мегаполисов. По словам правой газеты Le Figaro, Валльс *“импульсивен и при малейшей угрозе выпрямляется, как тореадор, его глаза горят, и он гордо выходит на арену”.*

На прямые вопросы он всегда давал прямые ответы. Гордый, уверенный, решительный — французы связывают с ним надежды. Говорит жительница Лиона: *“Он выглядит очень убедительным, четким. Верит в то, что говорит. Мне кажется, что он хочет больше справедливости для Франции. Нам действительно сегодня этого не хватает. Кажется, что он олицетворяет настоящие ценности... по крайней мере есть надежда”.*

Мануэлю Валльсу 51 год. Он родился в Испании — за темперамент во Франции его называют “тореадором”. Французское гражданство получил в 20 лет. В 17 лет вступил в Социалистическую партию. Перед тем как занять пост министра внутренних дел, был мэром парижского пригорода Эври. Валльс никогда не скрывал своих политических амбиций.

В 2001 году на выборах кандидата в президенты от социалистической партии Валльс состязался с Олландом и набрал 5,6% голосов, однако после поражения быстро включился в избирательную кампанию своего недавнего соперника, став одним из ее главных организаторов.

Андрей СЕРГЕЕВ.

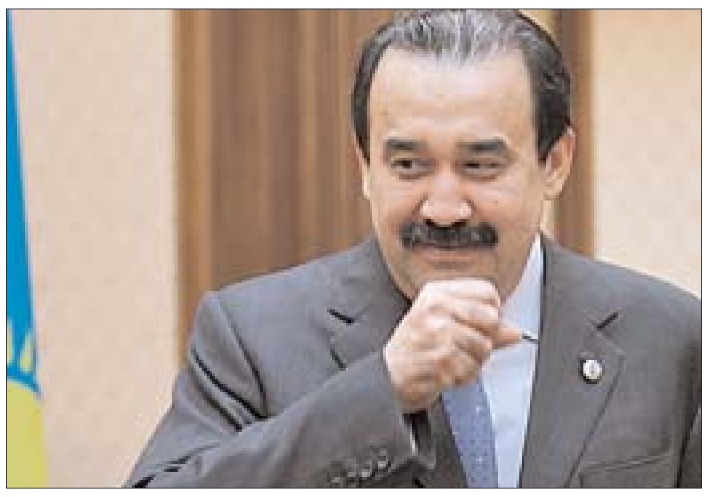
ГДЕ ЭТО ВИДАНО…

ООН: число сирийских беженцев в Ливане превысило миллион

В управлении Верховного комиссара ООН по делам беженцев называют эту цифру “угнетающим рубежом”. По словам Верховного комиссара ООН по делам беженцев **Антониу Гутерреша,** власти Ливана с трудом справляются с наплывом беженцев: от этого страдает экономика страны, торговый сектор и туризм, а на работников сферы общественных услуг ложится дополнительное бремя.

ЗНАКОМЬТЕСЬ!

В Казахстане сменился премьер-министр

Мажилис Казахстана (нижняя палата парламента) утвердил кандидатуру нового главы правительства. Пост премьера занял **Карим Масимов,** до этого руководивший президентской Администрацией. Депутаты поддержали его единогласно. Президент Казахстана **Нурсултан Назарбаев** отметил заслуги Масимова в предыдущий период работы в правительстве. *“Он работал в самый кризисный период 2007—2009 годов, и мы не допустили рецессии, глубокой безработицы”.*

Карим Масимов окончил Казахскую государственную академию управления и Пекинский институт языка, имеет степень доктора экономических наук. В разное время работал в банковской системе, был главным экономистом Министерства труда и помощником президента. Занимал посты министра транспорта и министра экономики.

В 2007—2012 годах Масимов возглавлял правительство. После отставки с поста премьера был назначен главой президентской Администрации.

Как сообщалось, 2 апреля в Казахстане было объявлено об отставке правительства **Серика Ахметова**, занимавшего пост премьера с 2012 года. В СМИ высказывалось мнение, что отставка связана с недавно проведенной в Казахстане девальвацией.

РАССЛЕДОВАНИЕ

В Украине задержаны снайперы, стрелявшие по демонстрантам

В Украине задержаны девять бойцов милицейского спецназа “Беркут” по подозрению в причастности к гибели активистов Евромайдана на Институтской улице в Киеве 20 февраля.

Об этом сообщил исполняющий обязанности генпрокурора Украины **Олег Махницкий.** По его словам, это бойцы так называемой “черной роты”, которым выдали боевое оружие, в частности снайперские винтовки, чтобы они прикрывали отход безоружного “Беркута” от улицы Институтской к Банковой.

Как отметил Махницкий, количество задержанных не окончательное, оно может вырасти. Среди задержанных командир отдельного отряда, подчиненные которого вели огонь по участникам протестов. Все они уже допрошены при помощи детектора лжи.

По данным Генпрокуратуры, приказ применить оружие против демонстрантов отдал **Виктор Янукович** через президентскую администрацию, Службу безопасности Украины и МВД. Всего в ходе противостояния на Майдане, по данным Министерства здравоохранения Украины, погибли 103 человека. Ранения и травмы получили более полутора тысяч человек, 166 считаются пропавшими без вести.

СЛЫШАЛИ?

ЕС принял решение об отмене визового режима для Молдовы

С 28 апреля молдавским гражданам, имеющим биометрические паспорта, не потребуется виза для поездок в страны, входящие в Шенгенскую зону. Соответствующее постановление подписал председатель Европарламента **Мартин Шульц.**

СОСЕДИ

Как отреагирует Москва?

На Смоленщине начали сбор подписей за вхождение в состав Беларуси

Инициаторы акции требуют проведения референдума.

На сайте общественных петиций www.avaaz.org собирают подписи за проведение референдума о вступлении Шумячского района Смоленской области в состав Республики Беларусь.

Обращение адресуется администрации Смоленской области и администрации Шумячского района.

“До 1939 года большая часть Шумячского района входила в состав Республики Беларусь. Мы считаем незаконным захват исконно белорусских земель”, — пишут инициаторы петиции.

“На протяжении веков Смоленск был восточным форпостом Великого Княжества Литовского. Даже после его силового отъема Московией этнографические исследования XIX века однозначно указывали на преобладающее там белорусское население. Провозглашенная в 1918 году Белорусская Народная Республика, включавшая в себя земли, на которых белорусы составляли этническое большинство, претендовала на Смоленск. БССР, провозглашенная большевиками 1 января 1919 года как ответ на провозглашение БНР, была объявлена в Смоленске, он же и являлся ее столицей. В последующие пару лет большинство земель БССР были отторгнуты бездумным волюнтаристским решением, после многих лет подковерной борьбы часть из них была возвращена, но части так не повезло.

Мы считаем, что нужно исправить историческую несправедливость и дать населению Смоленской области свободно высказаться за присоединение к Республике Беларусь на референдуме”, — говорится в сообщении инициаторов сбора подписей.

На вчерашний день под петицией стояло более 1500 подписей.

Интересно, что решение о включении Крыма в состав РФ было принято очень легко, а вот выход из состава Российской Федерации не предусмотрен. Более того, даже за призывы отделиться от России предусмотрено уголовное наказание до четырех лет лишения свободы.

ВЗГЛЯД В ЗАВТРА

Человечество вступило в век наводнений, голода, миграций и войн

Доклад ООН об изменениях климата на планете вызвал большой резонанс. Из него вытекает, что между 2016-м и 2035 годами температура на поверхности Земли увеличится примерно на 0,7 градуса, а к 2081 году — уже на 2 градуса по сравнению с 1986—2005 годами и будет продолжать подниматься в XXII веке.

Следствия потепления будут очевидны уже в следующее десятилетие — экстремально холодные короткие зимы, чередующиеся с экстремально жарким летом и периодами межсезонья, когда жара и мороз могут сменять друг друга в течение суток. Весна и осень могут уйти в историю. Ухудшится качество воздуха, изменится его химический состав с пиковой концентрацией антропогенного углекислого газа, произойдет неизбежное повышение кислотности вод мирового океана.

Миллионы людей, живущих на побережье материков, погибнут от частых наводнений или будут вынуждены переселиться. Исчезнут или мигрируют многие виды рыб и наземных животных. Резко упадет производительность сельского хозяйства, что на фоне роста населения Земли приведет к нехватке пищи и питьевой воды. Миграция приобретет катастрофические масштабы.

“Этой участи не минует ни один регион”, — сказала в интервью “Голосу Америки” эксперт по климату в Институте мировых ресурсов ***Келли Левин***.

Наводнения станут обыденными в Африке и Австралии, волны экстремальной жары ожидаются в Северной Америке, Европе, Африке и Азии, а *“потери в многообразии экосистемы могут быть настолько масштабными, что даже не укладываются в прогнозы”,* — говорит Левин.

НУ И НУ!

Выиграл 425,3 миллиона долларов

Джекпот в размере 425,3 миллиона долларов достался пенсионеру Б.Рэймонду Бакстону, который стал победителем розыгрыша лотереи Powerball в США. Житель штата Калифорния покупал лотерейные билеты на протяжении двух десятилетий, однако выиграть по-крупному ему удалось только сейчас, отмечает Associated Press.

Бакстон предпочел получить приз сразу, а не отдельными выплатами в течение 30 лет. Согласно правилам розыгрыша, в этом случае сумма джекпота уменьшается почти вдвое и в итоге везунчик получит “всего” 242,5 млн долларов. К тому же с этой суммы еще придется заплатить налоги.

В Австралии зверствуют акулы

Жительница города Татхра, расположенного на восточном побережье Австралии, стала жертвой нападения акулы. Утром 3 апреля она плавала в океане в компании друзей, и заплыла примерно на 100 метров от берега. Внезапно на нее напала акула. О происшествии рассказали очевидцы. Полиция считает женщину погибшей, ее имя не раскрывается, известно лишь, что ей было больше 60 лет. В настоящее время спасатели ищут ее тело.

Тем временем спасатели Западной Австралии обнаружили в прибрежных водах останки человека со следами укусов акулы. Полиция подозревает, что это останки пропавшего 38-летнего мужчины. Он занимался подводным плаванием и 29 марта отправился на очередное погружение. Домой в этот день он так и не вернулся. В 2014 году в Австралии от нападения акулы погиб молодой человек, занимавшийся подводной охотой. Трагедия произошла 8 февраля на пляже неподалеку от Аделаиды.

МОДА

Дэфіле пад адкрытым небам

Цікава прайшоў Тыдзень моды ў Лісабоне. Дэфіле адбылося пад адкрытым небам. Гэтым арганізатары хацелі сказаць, што іхняя мода прадстаўлена не толькі спецыялістам і сталым наведвальнікам, але і тым, хто не вельмі цікавіцца навінкамі. Няхай і яны палюбуюцца прапановамі мадэльераў і, можа, зацікавяцца новымі рэчамі.

БЫЛО...

Олег ФОМЧЕНКО

Люба-Любочка

(Окончание. Начало в №25.)

В отряде

Итак, она стала бойцом отряда "Коммунар" знаменитой в дальнейшем партизанской бригады "Дяди Коли".

— Сначала меня послали на кухню, — призналась Любовь Марковна, — помыть кастрюли. Даже заплакала в растерянности. Ведь у мамы таким делом никогда не занималась. Но не обиделась — подумала, что полезной можно стать и здесь. Меня успокоили, показали, как и что. И пригоревшая в котле перловка оказалась не такой уж неподдающейся. Привыкать стала, но вскоре перевели меня работать на конюшню. Тут сразу понравилось. Лошади — они такие умненькие. Да и новые подруги, немолодые уже женщины, многому научили в делах хозяйственных. В том числе помогали набираться жизненного опыта.

— А как же было с художественной самодеятельностью?

— И тут все пошло на лад, организовали в отряде концертную бригаду. Выступали перед бойцами-партизанами, в деревнях. Распространяли среди населения сводки Совинформбюро, листовки, газеты. Их многие ждали, а нас благодарили от души, со слезами.

— И все же почему вас называли "сойкой чубатой"? Интересно...

— Да ладно, никакого тут секрета нет. Просто сойка, известно ведь, птица певчая, а я очень любила петь. Ну, а "чубатая"... Коротко остриженная после тифа, я все время ходила в косынке, а из-под нее чубчиком выбивались отрастающие волосы...

«Не одна я!»

— Я уже переболела, и у меня был какой-то иммунитет против тифа. Ухаживала за больными, многие лежали без сознания. Надо было переносить их на носилках, а я не богатырь, но ничего, выдержала!

Любовь Марковна вспоминает других замечательных женщин, без чьей выдержки и стойкости было не обойтись. Хотя бы Зинаида Петровна Савенкова, под началом которой была медико-санитарная служба в бригаде "Дяди Коли". В первые дни войны, раненая, попала в окружение. Деревенский житель спас ее, переправил к партизанам. Во многом благодаря ей на речном острове Багун в Паликовской пуще был сооружен целый больничный городок — с операционной и разными отделениями. Тут же стали действовать курсы медсестер.

— Я их тоже закончила, стала профессионалом, — заметила Свержинская. — И не одна была такая. Рядом работали мои подружки Валентина и Надежда Подберезко, а также Елена Козловская, Катя Дюба...

В послевоенное время Зинаида Петровна Савенкова и главный хирург лесного госпиталя Ольга Тихоновна Бакун были удостоены высокого звания "Заслуженный врач БССР". Они были без преувеличения героини Беларуси!

...Неуемный характер Любы Свержинской разжигал ее желание "попасть на боевое задание". Однажды один из командиров роты взял ее в качестве медсестры на такую операцию. Многих она тогда вырвала из рук смерти. Всюду под пулями старалась поскорее помочь раненым товарищам. Ее запомнили и горячо благодарили искренне спасенные бойцы. А она снова отправлялась в боевые рейды, училась преодолевать болота и водные преграды, маскироваться в лесу и находить надежные тропы. И еще, конечно, многому, но прежде всего — владеть оружием.

В 1943—1944 годах, когда Советская Армия уже шла в освободительный поход по всем фронтам, усилили свой натиск на гитлеровцев и партизаны. Чего стоила, к примеру, "рельсовая война", предложенная и введенная руководителем Беларуси, а в годы войны — начальником Центрального штаба партизанского движения при Ставке Верховного Главнокомандования Пантелеймона Кондратьевича Пономаренко!.. Да, освободительное движение набирало силу. Хотя сам фюрер убеждал своих головорезов: "Я имею право уничтожать миллионы людей низшей расы, которые размножаются, как черви", — и гитлеровские подручные были послушны людоедскому приказу, патриоты рвались в бой и верили: наша победа не за горами! Им предстояло пройти еще одно страшное испытание. Весна и лето 1944-го ознаменовались очередной блокадой, массированными бомбардировками, наступлением гитлеровцев на партизанские зоны-базы, стоянки. Смерть подстерегала на каждом шагу. Народных мстителей стремились загнать в такие места, где с ними можно было бы легче расправиться.

— Мне повезло, выкарабкалась, хоть порой и не верилось в это, — призналась Любовь Марковна. — Из-за бомбардировок и непрерывных боев мы очутились в болотах. И без всякой связи: ранило радистку. Мне поручили таскать ее рацию. И тут-то... В общем, двое из новеньких бойцов — как оказалось, трусы, — решили "через меня" выпутаться, спасти свои шкуры. Дескать, еврейка да еще с этой рацией — вот и будет фрицам подарочек, а им, паскудникам, спасена жизнь. Но меня выручили товарищи по отряду.

— Насколько известно, отряд ваш, отступая, очутился на обстреливаемой со всех сторон просеке...

— Сколько людей полегло! Фрицы жмут. Выйти на просеку — значит подставиться... Мы залегли. Прорыв задохнулся. Что делать? Ведь и не улежишь долго...

— А дальше что?

— Немцы сжимали кольцо, они все ближе. Нужно прорываться. А командир роты почему-то молчит, молчит... Я и подхватилась, признаюсь, от страха... Рванула вперед. Остальные за мной... Так и прорвались, ушли в леса. А так бы все полегли... Как и командир наш нерешительный...

Все до мелочи отпечаталось в ее памяти.

— Вещмешок мой был пробит пулями в нескольких местах. Затвердевшие от болотной грязи брюки, сшитые из плащ-палатки, тоже оказались в пулевых дырках... Выходит, не только боевые друзья, но и вещмешок да закоревшие штаны спасли меня. И совсем я не храбрая, а отчаянно безрассудная. Хоть и уцелела, а по сей день гложет боль: от нашего отряда тогда в живых осталась треть... Немцы почему-то не стали преследовать — видимо, не знали наших потерь и боялись леса.

— Слышал, что ваш вещмешок с прострелами попал в музей партизанского сопротивления...

— Было такое. Как и другое, особенное-особенное... После многих тяжелых боев, переходов вдруг наступила небывалая тишина, давно забытый безмятежный покой. Такое и присниться тогда не могло. По-особому зачирикали птицы, зашелестели листвой деревья, кусты... А небо, небо! Казалось все в радужных сказочных цветах. Будто не было и нет войны. Неужели она закончилась, проклятая?..

А это значило, что 23 июня 1944 года наша армия начала знаменитую Белорусскую операцию, одну из крупнейших стратегически-наступательных в Великой Отечественной. Прорвала одну из мощнейших, глубоко эшелонированных оборон врага под Витебском, Оршей, Могилевом. Тут же развернулись наступательные бои на Минском направлении, а через несколько дней — операция по освобождению Минска. В ней участвовали войска 1-го, 2-го и 3-го Белорусских фронтов. И уже 2 июля вечером 5-я гвардейская танковая армия под командованием маршала бронетанковых войск П.А.Ротмистрова завязала бои на подступах к нашей столице. И уже назавтра вступили в Минск.

— Ах, как погнали, погнали немцев! — вскинула руку Любовь Марковна и счастливо засмеялась. — Прямо в лесу встретили наш танк. От радости плясали и плакали. Ведь сколько друзей потеряли, близких, родных... Сколько людей не дождались этого дня! И тут же, не откладывая, принялись за горькую работу — рыли братскую могилу для погибших партизан. Потом уже установили памятник. И ежегодно проводим там встречи бойцов нашей бригады. Вспоминаем, вспоминаем... О партизанских буднях, боях, о песнях, что в отряде пели. Пробыла я в нем с ноября 1942-го по июль 1944 года. Эти год и восемь месяцев вместили целую жизнь! И не знаешь, чего в ней больше — счастья или слез.

В Минск!

День изгнания захватчиков запомнился минчанам солнечной погодой, жарой, птичьим гомоном и таким непривычным спокойствием. А еще до этого — страшной ночной бомбежкой, беспрерывной стрельбой, криками отступающих фрицев.

В составе 2-го гвардейского танкового Тацинского корпуса под командованием генерала А.С.Бурдейного первым на рассвете ворвался в город танк Валентина Белькевича, сметая на своем пути еще оставшиеся фашистские ошметки. А перед тем, узнав, что Белькевич — коренной минчанин, командир батальона майор Радаев доверил именно ему рычаги своего танка. И, потрепав по плечу, на веселых нотках приказал:

— А ну, старшина, вперед — на Минск!

До этого у танкиста были Москва, Сталинград, Прохоровка на Курской дуге. И вот — его родной город...

Достиг он городских окраин в четыре утра, а в пять настиг колонну отступавших немцев. Где-то через час она была уничтожена...

Все последние месяцы успешного наступления в мыслях он, представляя свой город, мечтал скорее встретиться с родными. А увидел жуткие коробки бывших зданий, построек, груды обгорелого кирпича, искореженного железа... Даже уцелевшие дома — не такие, какими были. Улицы, переулки — те и не те. От увиденного сжимало горло, щипало глаза.

Когда через какое-то время Белькевич оказался на своей улице, у родного дома, то и его еле узнал, а сестры Танечки почему-то не было видно. Рыдая, мать поведала, что накануне, 2 июля, прямо на крыльце дома фашистский автоматчик выпустил очередь в Танюшку...

В ту пору на всей белорусской земле едва ли нашлась бы семья, которой не коснулась бы смертельная беда.

Освобождение пришло "со слезами на глазах". Уже не из города, как в начале войны, возвращаясь назад, потекли, правда, не слишком многолюдные пешие цепочки, загудели на дорогах полуторки и трехтонки, американские студебеккеры, конные телеги беженцев и военных.

Возвратилась и Люба Свержинская. Чудом уцелел их домишко, несмотря на войну, весь в зелени и цветах. Но вокруг было тихо и безлюдно.

— Присела на крылечке — и почувствовала себя страшно одиноко, — она и сейчас, возвращаясь в те дни, задыхается. — Понимаете, не знала, не представляла, как буду жить. Но... нежданно-негаданно объявилась мама! В это счастье просто не верилось. Она, оказывается, тоже бежала из гетто, но позже меня, и тоже оказалась в партизанском отряде. Приехал из Москвы мой брат. И опять у нас семья, пусть и небольшая. А до этого каждый из нас думал, что все родные погибли...

— Скажите, а тогда, когда возвратились из лесов-болот в свой домишко, что еще запомнили?

— Зашла в комнатушку, и в глаза бросилась выгоревшая до бесцветности, измятая курточка, а на ней желтая латка — звезда узника гетто. И снова всплыли в памяти те дни на пороге смерти. Я выскочила во двор, а потом — на улицу и шла, шла куда-то. Словно убегала от недавно пережитого. На площади Свободы было неожиданно многолюдно и празднично. В скверике на лавочке очнулась, пришла в себя. Многое-многое прокрутилось в голове. Пора было уже поразмыслить: как жить дальше, где искать работу, с чего браться за восстановление города? Да всего и не перечислить.

— А вы помните партизанский парад в июле после освобождения Минска?

— Разве такое забудешь?! — глаза ее вспыхнули неуемной молодостью. — Еще накануне, помню, прибыли партизанские отряды со всех краев Беларуси. Располагались в уцелевших домах на окраинах. А в тот день, 16-го числа, на ипподроме состоялся митинг горожан и бойцов-партизан, а вслед — и парад. Нас — партизанских воинов. Праздник-то какой!.. Придал новые силы, вселил надежды. Без этого было бы трудно.

Любовь Свержинская у дома. 1946 год, Минск, ул. Танковая.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
БССР
ПАСВЕДЧАННЕ № 009631
Свержынская Любоў Маркаўна
сапраўды ўдзельнічаў у партызанскім руху на Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны з 25 лістапада 1942 г. па 14 ліпеня 1944 г. у якасці радавога атрада "Камунар"
Фрунзенскага раённага Савета
М. П.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
БССР
УДОСТОВЕРЕНИЕ № 009631
Свержинская Любовь Марковна
действительно участвовал в партизанском движении в Белоруссии в период Великой Отечественной войны с 25 ноября 1942 г. по 14 июля 1944 г. в качестве рядового отряда "Коммунар"
Председатель исполкома Фрунзенского районного Совета депутатов трудящихся
М. П. 23 июля 1969 г.

Любовь побеждает!

Недавняя партизанка Любаша в той послевоенной разрухе выживала благодаря законченным бухгалтерским курсам, своей неиссякаемой энергии, жизнелюбивому характеру и, конечно же, семье, в которой все поддерживали друг друга. А еще — увлеченности искусством: она и в лесу пригодилась партизанской сойке-песеннице и ее товарищам, и в первые мирные дни помогла найти свое место.

Девушка она была яркая, обаятельная, поклонников хоть отбавляй даже в ту суровую военную пору. Но был у нее один, еще довоенный парень — Матвей Фалькович. Провожала его в армию в 1940-м, получала весточки из Мурманска, где он служил. Все оборвала война. Однако — не все. Когда Люба вернулась в освобожденный Минск, прилетело письмецо от любимого. Она уже знала, что все его родные погибли, а сам Матвей был тяжело ранен. Писал, что после госпиталя оказался в Томске. И что здесь все годы работал и покорил сибиряков своей игрой наш Купаловский театр. Матвей подружился со многими артистами-земляками. В письме была приписка: "Люба, если хочешь знать про меня подробнее, можешь навести справки в театре".

Но "справок" не понадобилось. Не откладывая, Люба отправилась в Томск. И увидела своего Матвея с ампутированной ногой. Друг ее не пал духом, был полон оптимизма и веры в будущее, работал на предприятии.

— В 1945-м, как раз в День Победы, мы сыграли свадьбу, — молодо блеснули глаза Любови Марковны. — Вскоре родилась доченька Людмила, а через некоторое время и ее сестра Марина.

И все у них было, как в доброй сказке, где любовь побеждает тысячу преград.

Уж что-что, а могу смело утверждать: старые, еще довоенные минчане по-особому любили и почитали свой город. Традиция такая сложилась: в свободное время жители семьями, компаниями гуляли по улкам-улочкам, переулкам-закоулкам, паркам-скверам, памятным местам. Чуть ли не весь город собирался! Встречались друзья и знакомые, делились новостями, о чем-то вспоминали, советовались друг с другом, вместе радовались и грустили. Все были как родные, радовались встрече...

Теперь тех старых минчан почти не осталось, а с ними исчез и тот удивительный дух города.

...Любови Марковне Свержинской многое навевали те встречи-хождения. В памяти еще жил город военный, виделся героический трехбашенный танк Т-28 на мостовой оккупированного Минска, который несся навстречу своей гибели как обещание, что Победа все равно придет. Героическая легенда о том танке пересказывалась у партизанских костров, в фашистских лагерях и застенках, растекалась далеко-далеко, поднимала на борьбу новых бойцов... А уже после войны легенда обрела новые штрихи. Нашелся один из танкистов — старый минчанин Дмитрий Иванович Малько — высокий, худощавый, с крепкими рабочими руками, сединой в волосах. Ему было что рассказать. Но, пожалуй, стоит рассказать о нем самом.

Застала война Дмитрия Ивановича, когда старший сержант сверхсрочной службы командовал хранилищем автобронетанковых запасных частей на одном из складов Народного комиссариата обороны. С самого начала шли массированные бомбежки, особенно же страшная, разрушительная грянула 24 июня, на второй день нападения. Кругом пожары, развалины. Не успевали подбирать убитых... Склад решили вывезти, чтобы не достался врагу. Среди добра обнаружили и быстроходный танк Т-28 - только-только после капремонта. Его задумали уничтожить, ведь все равно управлять некому было. Тут объявился Малько: он проходил действительную службу и был механиком-водителем... Заправившись горючим и боеприпасами, танк стал вполне "боевой единицей". И какою — с первых же дней! Совершил поход на окруженный Могилев, затем вернулся в Минск, вырулил на Московское шоссе в сторону Борисова... Кругом уже немцы, наглые, самоуверенные, но преимуществом Малько было то, что они никак не ожидали увидеть советский боевой танк. К тому же Дмитрий Иванович имел хороший боевой опыт: на земле Испании танкист участвовал в атаках бойцов-интернационалистов, громил франкистов. Бил в 1938 году и японских самураев в степях Монголии, получил тяжелое ранение...

И вот по минской улице — краснозвездный богатырь проскочил переезд — и к центру, центру!.. У проходной ликеро-водочного завода увидел скопление гитлеровцев. Заметив танк, они стали, видимо не веря своим глазам, размахивать руками, смеяться... Но очереди двух советских танковых пулеметов их "успокоили".

— А мы мчались вперед! — вспоминал Дмитрий Иванович. — Проскочили мост через Свислочь после правого поворота у городского стадиона, по Гарбарной (ныне улица Первомайская) и — к парку Горького. Но тут навстречу рядом с улицей Ленина выскочила колонна немецких мотоциклистов. Врезались в нее, подминая под гусеницы...

На скорости по улице Энгельса Т-28 приблизился к Советской (ныне проспект Независимости) и дальше, дальше... Возле Дома офицеров в скверике было полно гитлеровцев. Они обстреляли танк, но пули, зацокав по броне, отскакивали. А дальше, у нынешнего цирка, уже известно, что произошло... Сколько об этом рассказывала Любовь Марковна Свержинская! После недолгого боя танк снова помчался по Советской. Перескочил очередной мост через Свислочь, позади улица Долгобродская (сейчас Козлова). Дальше — к Комаровке... Замелькали деревянные дома, Польское кладбище...

Дмитрий Иванович называл знакомые и близкие места. Прикрыв рукой глаза, он, явно одолевая боль, продолжал:

— Дальше... Что дальше? Лучше и не вспоминать. На развилке комаровских улиц землю взметнули страшные взрывы. Один снаряд угодил в моторную часть танка. Двоих бойцов убило тут же, меня ранило в голову. Но мотор работал — и я еще вел горящий танк. Новый снаряд разворотил гусеницу... Немецкая батарея стреляла с Польского кладбища. К нам бежали и автоматчики. А я перебежал улицу и оказался во дворе здания из красного кирпича. Врезалась в память голубая вывеска вроде "Минская юридическая школа"... Кружилась голова, кровь заливала глаза, но я бежал дальше. Осталось в стороне Долгобродское кладбище, и уже где-то на окраине меня приютила одинокая старушка. Перевязала, накормила, вызвалась довести до ближайшей деревни. Но я поблагодарил и пошел сам. Пробрался через болото, вышел к лесу. Теперь в этих местах корпуса тракторного завода. Что б ни случилось, верил: прогоним фрицев, вернется к нам мирная жизнь...

В мирное время Дмитрий Иванович Малько часто встречался с юными следопытами, ветеранами войны, выступал перед телезрителями с рассказом о событиях 3 июля 1941 года в Минске, о своем танке. Живым свидетелем беспримерного подвига была и Любовь Марковна Свержинская. Не счесть, сколько всего прошло через людские жизни, осело в их памяти — и не может не всколыхнуть сердце, особенно когда проходишь по знакомым, родным тебе местам. Вот незабвенная Немига, переулок Мебельный, улицы Танковая, Островского, Широкая, Комаровка. Теперь почти ничего и не осталось от старины, но память живет...

Вместо устаревших названий коегде встречаешь и новые. Радуюсь, что переулок Мебельный стал улицей и обрел имя Михаила Гебелева, участника антифашистского подполья в Минске. И что на этой улице открыта мемориальная доска — создали ее известные скульптор Александр Дранец и архитектор Леонид Левин. В торжественном митинге по этому поводу участвовала и приехавшая в Минск из США дочь подпольщика Светлана Гебелева...

Перед этим в городском исполнительном комитете подчеркнули, что "открытие мемориальной доски Михаилу Гебелеву в день его рождения не только дань памяти, но и выражение признательности и благодарности всех жителей Минска". И это особенно трогает.

Тесную и постоянную связь Гебелев поддерживал с легендарным Исаем Павловичем Казинцом (подпольные клички "Славка", "Победит"). Это был удивительный человек. Перед войной служил в Красной Армии, затем — на хозяйственной работе. С первых дней гитлеровского нашествия включился в борьбу. Создал подпольную группу патриотов в Октябрьском районе Минска. В ноябре 1941 года возглавил городское подполье. С его участием была создана подпольная типография, печатались и распространялись периодический листок "Вестник Родины", листовки, поднимавшие патриотический дух, призывавшие к борьбе.

К великому сожалению, в марте 1942 года Исай Казинец был арестован гитлеровцами и после лютых пыток повешен. После войны он был удостоен высокого звания Героя Советского Союза, его именем были названы улица и площадь в Минске.

Вскоре был схвачен и Гебелев. На жестоких допросах он держался мужественно, стойко. И его ожидала петля.

Вешать, вешать... Это было любимое занятие извергов. Людоеды получили по заслугам, когда уже после войны группу высокопоставленных фашистских преступников по приговору суда в присутствии многих и многих минчан казнили их же излюбленным образом. Справедливая кара!

...Пережитое, но незабытое жило и живет, хоть зачастую не укладывается ни в голове, ни в сердце. Неужели прошли через такое?

А на первых порах после освобождения невозможно было без содрогания смотреть на страшные разрушения. Центр города почти весь в развалинах. И железнодорожный узел. Из 332 довоенных предприятий осталось 19... На главной, вытянувшейся чуть ли не через весь город тогдашней Советской улице (теперь проспект Независимости) из ста уцелело всего десять крупных жилых и общественных зданий. Были разрушены здания Академии наук, всех вузов, 78 школ и техникумов, 25 клубов, восьми кинотеатров, Белгосфилармонии, консерватории, Дворца пионеров и многое другое. 80 процентов жилого фонда перестало существовать...

Однако надо было жить. Возвращались беженцы. Город вставал из руин. Восстанавливались старые, возводились новые предприятия, жилые и общественно-культурные здания. Уже в октябре 1944 года был разработан "Эскиз планировки Минска" — основа генплана восстановления и развития белорусской столицы.

В ту трудную пору я был пятиклашкой 42-й средней школы на площади Свободы. Помню: и наша, и другие семьи жили впроголодь, были раздеты и разуты. С нетерпением мы в школе ждали звонка на большую перемену, когда дежурный разносил на фанерке-подносе ломтики черного хлеба, посыпанного сахаром, и выдавал по списку каждому мизерную порцию.

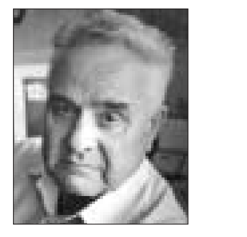
А еще помнится радость в семьях, если удавалось получить паек и такую-сякую одежду из американской помощи. Был праздник, когда открывалась банка свиной тушенки. До сих пор ощущается ее вкус, от которого мы все отвыкли. Спасибо далекой тогда от нас Америке!

Вместо футбольного мяча мы, мальчишки, гоняли пустую банку из-под тушенки не только во дворах, но и на футбольном поле в парке Горького. Но главное для всех — и взрослых, и подростков — в ту пору было одно: скорее поднимать из руин родной город.

— Иначе и не могло быть, — в нашем долгом-долгом разговоре подтвердила Любовь Марковна Свержинская. — Ни с чем мы тогда не считались, выходили на расчистку развалин, на новое строительство. Муж мой Матвей Павлович, инвалид, случалось, дневал и ночевал на стройках. Тем более что работа у него была такая — в тресте по благоустройству и озеленению. При всех нехватках и о красоте думали. И платой за все было видеть, как не без твоей подмоги поднимается из пепла твой город!

Снова задумалась моя терпеливая собеседница, уйдя в мыслях в прошлое. Без него ведь нет и настоящего...

ЧУЛІ?

Пенсіённы мінімум будзе павышаны

Мінімальны стаж для атрымання пенсіі ў Беларусі плануюць павялічыць у два разы. Пра гэта паведаміла міністр працы і сацыяльнай абароны **Марыяна Шчоткіна.**

Міністр прадстаўляла ў Палаце прадстаўнікоў праект закона "Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя законы па пытаннях пенсіённага забеспячэння".

"Законапраектам прапануецца павялічыць з 5 да 10 гадоў мінімальны стаж для атрымання працоўнай пенсіі", — сказала міністр. Паводле яе слоў, падобныя нормы па мінімальным стажы ўжо 15 гадоў існуюць у Літве, Латвіі і Эстоніі.

Марыяна Шчоткіна таксама паведаміла, што цяперашняе павелічэнне мінімальнага стажу — гэта першае, але не апошняе такое рашэнне. *"Мы плануем і ў далейшым павялічваць мінімальны стаж для атрымання пенсіі па працы",* — сказала міністр. Яна таксама праінфармавала, што ў цяперашні час прапрацоўваецца пытанне аб тым, каб *"павысіць уплыў працоўнага стажу на памер пенсіі".*

РЭГІЁН

Вершы на... вуліцы

Вельмі сімпатычная ініцыятыва пачала рэалізоўвацца ў Брэсце. Тут пачаўся сезон чытання вершаў. Прама на вуліцы. А калі дакладней — па вечарах на адной з цэнтральных вуліц горада, вуліцы Савецкай.

На адкрыцці сезона вершаў прысутнічала больш за сто аматараў паэзіі. Яны слухалі і самі дэкламавалі вершы Бродскага, Цвятаевай, Гілевіча, Асадава, Ясеніна і, вядома ж, уласныя. Узрост чытальнікаў быў самым розным — і старыя, і малыя.

Паводле задумы ініцыятараў імпрэзы, прачытаць любімыя вершы можа любы жадаючы, галоўнае, каб яны былі без бруду і... без палітыкі.

ЖАХ!

На Магілёўшчыне жанчына спаліла трох мужчын разам з домам

Цяпер яе могуць прыгаварыць да пажыццёвага зняволення.

Злачынства адбылося 20 кастрычніка 2013 года, аднак крымінальную справу праваахоўнікі пачалі толькі днямі, 2 красавіка, пішуць "Магілёўскія ведамасці".

44-гадовая жыхарка вёскі Вялікае Міхайлава, што на Шклоўшчыне, падпаліла жылы дом у вёсцы Латва. Гэта адбылося пасля сумеснага распіцця спіртных напояў з кампаніяй мужчын.

У выніку пажару згарэў дом. У ім знаходзіліся 41-гадовы гаспадар, яго 50-гадовы брат і 29-гадовы госць. Жанчыну затрымалі. За забойства з асаблівай жорсткасцю ёй пагражае да 25 гадоў турмы або пажыццёвае зняволенне.

КРЫМІНАЛ

Абкрадалі... сірот

Крымінальная справа распачата ў дачыненні да былых дырэктара і намесніка дырэктара Мінскага раённага сацыяльна-педагагічнага цэнтра. Яны абвінавачваюцца ў крадзяжы шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі.

Паведамляецца, што шматлікія факты злачынстваў былі выяўлены ў ходзе сумеснай пазапланавай праверкі Камітэтам дзяржаўнага кантролю Мінскай вобласці і УУС Мінаблвыканкама. Па выніках праверкі было распачата 10 крымінальных спраў у дачыненні да дырэктара і намесніка дырэктара за тое, што яны налічвалі заработную плату супрацоўнікам, якія фактычна не працавалі ў прытулку, а таксама прысвойвалі рэчы, якія паступалі ва ўстанову як спонсарская дапамога сіротам. Пракурор аддзела па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю пракуратуры Мінскай вобласці **Віталь Вольскі** паведаміў, што абвінавачаным пагражае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін да 12 гадоў з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 7 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.45 "Зона Х".
08.50 Слово Митрополита Павла на праздник Благовещения Пресвятой Богородицы.
09.10 "Главный эфир".
10.05 "Клуб редакторов".
10.50 "Моя правда".
12.10, 00.35 "Мистические истории".
13.10 **"Дыши со мной. Счастье взаймы"**. Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25, 01.25 **"След"**. Сериал.
16.30 "Семейные мелодрамы".
17.35 "Белорусское "Времечко".
19.20 "Арена".
19.55 "Форум".
21.00 "Панорама".
21.45 **"Снайпер. Оружие возмездия"**. Сериал.
23.35 "Актуальное интервью".
00.20 "День спорта".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 10.05, 21.30 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Двое из ларца"**. Сериал.
10.40 **"Я — телохранитель"**. Сериал.
11.45 **"Ласточкино гнездо"**. Сериал.
14.10 "Два с половиной повара. Открытая кухня".
14.40 **"Невезучие"**. Худ.фильм.
16.20, 23.35 "Перезагрузка".
17.00 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
18.55 **"Назад в СССР"**. Сериал.
20.45 "Тело человека".
21.25 "КЕНО".
21.30 **"Универ. Новая общага"**. Сериал.
22.35 **"Реальные пацаны"**. Сериал.
00.15 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3

07.20 "Дабранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 12.40, 15.00, 17.00, 21.10, 00.15 "Калейдаскоп".
08.05, 12.45, 15.05, 17.05, 00.20 "Сімвалы эпохі".
08.20, 17.20 "Размовы пра духоўнае".
08.30 Мультфільмы.
09.25, 22.00 "Дыя@блог".
09.55, 21.20 **"Мегрэ"**. Серыял.
10.35, 23.45 "Святло далёкай зоркі".
11.05, 14.15, 16.15, 18.30 "Размаўляем па-беларуску".
11.10 Канцэрт, прысвечаны Дню адзінства народаў Беларусі і Расіі.
13.00, 15.20, 00.35 "Галасы з мінулага".
13.05 "Скарбніца Магілёўшчыны".
13.35 "Палескі пачастунак".
13.50 "Тэатральны лiцэй".
14.20 "На природзе".
14.35 "Камертон".
15.25 "Наша спадчына".
15.55 "Адступнік".
16.20 "Музеум".
16.35 "Цуды прыроды".
17.30 **"Пароm"**. Маст.фільм.
18.15 Мультфільм.
18.35 "Карані".
19.05 "Наша спадчына".
19.20 **"Мёртвыя душы"**. Серыял.
20.45 "Калыханка".
22.30 **"Дзяўчына з характарам"**. Маст.фільм.

Беларусь 5

08.00 Футбол. "Вест Хэм"—"Ливерпуль".
09.50 Футбол. "Эвертон"—"Арсенал".
11.40 Теннис. Турнир ВТА.
13.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
14.05 Футбол. "Динамо" (Минск) — "Неман" (Гродно).
15.55 Хоккей. Финал. Конференция "Восток". "Салават Юлаев"—"Металлург".
18.25 Хоккей. Чемпионат Беларуси. Финал. "Юность"—"Неман".
20.30 "Время футбола".
21.10 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
22.00 Футбол. "Тоттенхэм"—"Сандерленд".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
10.05 "Жить здорово!".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Обратный отсчет".
19.00 "Жди меня".
20.00 "Время".
21.05 "Позиция".
22.05 **"Кровавый алмаз"**. Худ.фильм.
00.45 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Картина мира".
10.55 "Погода на неделю".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.45 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 23.25 "Новости — Беларусь".
14.30 "Сильнее смерти. Молитва".
15.35 "О самом главном".
17.10 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.05 **"Пока станица спит"**. Сериал.
18.55 **"Личное дело"**. Сериал.
20.45 **"Дорога домой"**. Сериал.
23.35 "Дежурный по стране".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.40 "Новые русские сенсации".
09.40, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.10 "Готовим".
15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Паутина"**. Сериал.
23.40 **"Сильная"**. Худ.фильм.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Неделя".
09.45 "Большой завтрак".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.40 "Такова судьба".
12.30 "Четыре свадьбы".
13.50 "Дальние родственники".
14.10 "Звездный ринг".
15.15 "Другая страна".
16.20 "Наше дело".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
18.30 "Пища богов".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"600 кг золота"**. Худ.фильм.
22.15 "Смотреть всем!".
23.00 "Военная тайна".

Мир

05.00 "180 минут".
07.15, 23.10 "Беларусь сегодня".
08.15 **"Частный детектив"**. Сериал.
10.00, 00.50 **"Какая у вас улыбка"**. Худ.фильм.
11.30 ".ru". Спецпроект.
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки"**. Сериал.
14.05 "Тайные знаки". Док.фильм.
15.20, 23.35 "Слово за слово".
16.10, 04.00 **"Монтекристо"**. Сериал.
18.20 **"Морозов"**. Сериал.
21.20 **"Голоса"**. Сериал.
00.25 "Общий интерес".
02.25 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.

Белсат

07.00, 12.30 "ПраСвет".
07.25, 13.30 "Зона "Свабоды".
08.05, 14.05 "Людскія справы".
08.35, 14.40 "Фітнес-шмітнес".
08.55, 15.00 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
09.05, 12.55 "Два на два".
09.40 "Джынсы, планета ў сінім". Дак.фільм.
10.40 "Эксперт".
11.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
11.40, 18.00 **"Mad Men. Утрапёныя"**. Серыял.
15.10 **"Барбурка"**. Маст.фільм.
16.20, 22.10 **"Кава і цыгарэты"**. Камедыя.
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Дэвайс".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.35, 01.30 "Асабісты капітал".
21.00, 01.45 "Аб'ектыў".
21.25 "Размова дня".
21.45, 02.30 "Відзьмо-невідзьмо".
23.45, 02.10 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".

ВТОРНИК, 8 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.50 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 00.15 "Зона Х".
09.10, 21.45 **"Снайпер. Оружие возмездия"**. Сериал.
11.00, 20.00 **"Любовь в большом городе-3"**. Сериал.
12.10, 01.20 "Мистические истории". Док.сериал.
13.10 **"Дыши со мной. Счастье взаймы"**. Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25, 02.15 **"След"**. Сериал.
16.30 "Семейные мелодрамы".
17.35 "Белорусское "Времечко".
19.20, 00.35 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
23.45 "Вечер трудного дня".
01.10 "День спорта".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.30 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Двое из ларца"**. Сериал.
10.10 "Белорусская кухня".
10.45 **"Я — телохранитель"**. Сериал.
11.55, 18.55 **"Назад в СССР"**. Сериал.
13.50, 23.40 **"Реальные пацаны"**. Сериал.
14.55 **"Универ. Новая общага"**. Сериал.
16.05 "Выше крыши".
17.00 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
20.45 "Тело человека".
21.25 "КЕНО".
21.35 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/4 финала. "Челси"—"ПСЖ". Ответный матч. Прямая трансляция.
00.35 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3

07.20 "Дабранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 12.45, 14.55, 17.05, 21.10, 00.15 "Калейдаскоп".
08.05, 12.50, 15.05, 17.10, 00.25 "Сімвалы эпохі".
08.20 **"Мёртвыя душы"**. Серыял.
09.45, 22.00 "Дыя@блог".
10.15, 21.10 **"Мегрэ"**. Серыял.
10.55, 23.50 "Святло далёкай зоркі".
11.25, 14.00, 16.30, 18.55 "Размаўляем па-беларуску".
11.30 **"Дзяўчына з характарам"**. Маст.фільм.
13.05 "Карані".
13.35 "Ваенна-палявая пошта".
14.05 "Пейзажы скрозь час".
14.30 **"Маладыя дубок"**. Маст.фільм.
15.15 Мультфільм.
15.40 "На природзе".
15.55 "Тэатральны лiцэй".
16.20 "Музеум".
16.40 "Скарбніца Міншчыны".
17.25 "Аляксей Саўрасаў".
17.45 "Росчырк часу".
18.00 "Актрыса".
18.30 "Цуды прыроды".
19.00 "Сямейны альбом".
19.15 **"Маленькія трагедыі"**. Серыял.
20.45 "Калыханка".
22.30 **"Ганна і камандор"**. Маст.ф.

Беларусь 5

08.10 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
09.00 Футбол. "Тоттенхэм"—"Сандерленд".
10.50 Хоккей. Чемпионат Беларуси. Финал. "Юность"—"Неман".
12.45, 20.50 "Время футбола".
13.25 Теннис. Турнир ВТА.
15.10 Футбол. БАТЭ—ФК "Минск".
17.00 Биатлон. Кубок мира. Гонка с массовым стартом. Женщины.
17.55 Хоккей. Финал. Конференция "Запад". "Локомотив"—"Лев".
20.20 "Спорт-кадр".
21.35, 23.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/4 финала. Ответный матч.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.05 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Смешное и еще смешнее".
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Позднее раскаяние"**. Сериал.
23.05 **"Драйв"**. Худ.фильм.
01.00 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Особый случай".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.45 **"Капитан Гордеев"**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.25 "Новости — Беларусь".
14.30 "Битва за "Салют". Космический детектив".
15.35 "О самом главном".
17.10 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.05 **"Пока станица спит"**. Сериал.
18.55 **"Личное дело"**. Сериал.
20.45 **"Дорога домой"**. Сериал.
23.35 "Специальный корреспондент".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Паутина"**. Сериал.
23.40 **"Дикий"**. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00 "Пища богов".
10.00 "Представьте себе".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 **"Вовочка-3"**. Сериал.
12.05 "Семейные драмы".
13.00 "Центральный регион".
13.50 **"ПираМММида"**. Худ.фильм.
15.50 "Большой город".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
18.30 "Вам и не снилось".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"Джинджер и Фред"**. Худ.фильм.
23.00 "Умнее не придумаешь".
23.55 "Автопанорама".
00.15 **"Джанго"**. Худ.фильм.

Мир

05.00 "180 минут".
08.15 **"Частный детектив"**. Сериал.
10.00, 00.25 **"Цыганское счастье"**. Худ.фильм.
11.30 "Сделано в СССР".
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки"**. Сериал.
14.05 **"Тайные знаки"**. Док.сериал.
15.20, 23.35 "Слово за слово".
16.10, 03.30 **"Монтекристо"**. Сериал.
18.20 **"Морозов"**. Сериал.
21.20 **"Голоса"**. Сериал.
23.10, 04.25 "Союзники".
01.50 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.

Белсат

07.00, 09.20, 12.35, 15.00, 23.25, 01.45 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.35, 14.15 "Асабісты капітал".
08.55, 14.35, 21.00, 01.20 "Аб'ектыў".
09.45 "Відзьмо-невідзьмо".
10.10, 15.20 "Два на два".
10.40, 15.55 **"Персона нон-грата"**. Маст.фільм.
17.50 "Джынсы, планета ў сінім". Дак.фільм.
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Сальда".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.25 "Тэатр ваенных дзеянняў".
20.40, 01.00 "Над Нёманам".
21.25 "Размова дня".
21.45, 02.05 "Рэмарка".
22.10 **"Лонданцы"**. Серыял.
22.50 "Людскія справы".

СРЕДА, 9 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.45 "Зона Х".
09.10 **"Снайпер. Оружие возмездия"**. Сериал.
11.05, 20.00 **"Любовь в большом городе-3"**. Сериал.
12.10, 00.35 "Мистические истории". Док.сериал.
13.05 **"Шулер"**. Худ.фильм.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25, 01.20 **"След"**. Сериал.
16.30 "Семейные мелодрамы".
17.35 "Белорусское "Времечко".
19.20 "Специальный репортаж".
21.00 "Панорама".
21.45 **"Снайпер-2. Тунгус"**. Худ.фильм.
23.30 "Актуальное интервью".
00.20 "День спорта".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Двое из ларца"**. Сериал.
10.10 "Белорусская кухня".
10.45 **"Я — телохранитель"**. Сериал.
11.55 **"Назад в СССР"**. Сериал.
13.50 "Под грифом "Известные".
14.25, 00.10 **"Реальные пацаны"**. Сериал.
15.30 "Репортер".
16.35 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
18.55 **"Я не я"**. Сериал.
20.50 "Тело человека".
21.25 "Спортлото 5 из 36".
21.30 "КЕНО".
21.35 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/4 финала. Ответный матч. "Бавария"—"Манчестер Юнайтед". Прямая трансляция.
23.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор двух игровых дней.
01.00 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3

07.20 "Дабранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 12.50, 15.00, 17.00, 21.05, 00.35 "Калейдаскоп".
08.05, 13.00, 15.05, 17.05, 00.45 "Сімвалы эпохі".
08.20, 19.35 **"Маленькія трагедыі"**. Серыял.
09.45, 22.05 "Дыя@блог".
10.15, 21.10 **"Мегрэ"**. Серыял.
11.00, 00.10 "Святло далёкай зоркі".
11.25, 14.00, 19.30 "Размаўляем па-беларуску".
11.30 **"Ганна і камандор"**. Маст.фільм.
13.10 Мультфільмы.
13.25 "Плошча мастацтваў".
14.05 "Цуды прыроды".
14.30 "Янка Купала... Я адплаціў народу".
15.20 "Карані".
15.45 "Наша спадчына".
16.15 **"Пра тое, як Колька і Пецька паляцелі ў Бразілію"**. Маст.фільм.
16.40 "Імгненні музейнай цішыні".
17.20 "Канструктывізм".
17.50 "Янка Маўр. Капітан дзіцячых мараў".
18.15 "Росчырк часу".
18.30 "Падарожжа са смакам".
19.05 "Настальжы".
20.45 "Калыханка".
22.30 **"Горад Зэра"**. Маст.фільм.

Беларусь 5

08.10 "Спорт-кадр".
08.35 Хоккей. КХЛ. Финал. Конференция "Запад". "Локомотив"—"Лев".
10.25, 12.10, 21.35, 23.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/4 финала. Ответный матч.
14.00 Гандбол. Отборочный матч чемпионата Европы. Беларусь—Норвегия.
15.25 Футбол. "На пути к чемпионату мира по футболу-2014". Видеожурнал.
15.55 Хоккей. Финал. Конференция "Восток". "Салават Юлаев"—"Металлург". Прямая трансляция.
18.25 Хоккей. Чемпионат Беларуси. Финал. "Неман"—"Юность".
20.45 "Время футбола". Превью к матчам Лиги чемпионов УЕФА.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.05 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Смешное и еще смешнее".
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Позднее раскаяние"**.
23.05 **"Картахена"**. Худ.фильм.
00.50 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Особый случай".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.45 **"Капитан Гордеев"**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.25 "Новости — Беларусь".
14.30 "Следы великана. Загадка одной гробницы".
15.35 "О самом главном".
17.10 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.05 **"Пока станица спит"**. Сериал.
18.55 **"Личное дело"**. Сериал.
20.45 **"Дорога домой"**. Сериал.
23.35 "Договор с кровью". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Паутина"**. Сериал.
23.40 **"Дикий"**. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 18.30 "Вам и не снилось".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 **"Вовочка-4"**. Сериал.
12.05 "Семейные драмы".
13.00 "Минск и минчане".
13.50 **"Джинджер и Фред"**. Худ.ф.
16.10 "Дальние родственники".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"А если это любовь"**. Худ.фильм.
22.05 "Смотреть всем!".
23.00 "Секретные территории".
23.55 "Добро пожаловаться".
00.15 **"Джанго, прощай!"**. Худ.ф.

Мир

05.00 "180 минут".
08.15 **"Частный детектив"**. Сериал.
10.00, 00.25 **"Ты и я"**. Худ.фильм.
11.30 "Любимые актеры".
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки"**. Сериал.
14.05 "Тайные знаки". Док.фильм.
15.20, 23.35 "Слово за слово".
16.10, 03.45 **"Монтекристо"**. Сериал.
18.20 **"Морозов"**. Сериал.
21.20 **"Голоса"**. Сериал.
23.10 "Секретные материалы".
02.05 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.

Белсат

07.00, 09.20, 12.20, 14.40, 00.00, 02.20 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.35, 14.00 "Над Нёманам".
08.55, 14.15, 21.00, 01.55 "Аб'ектыў".
09.40, 15.00 "Рэмарка".
10.05, 15.25 "Відзьмо-невідзьмо".
10.35, 15.55 "Моўнік".
10.45, 16.10 "Назад у будучыню".
11.00, 16.20 "Людскія справы".
11.30, 16.55 **"Сенсацыі XX стагоддзя"**. Серыял.
17.45 **"Стоп, ДАІ"**. Рэпартаж.
18.10 **"Лонданцы"**. Серыял.
18.55 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Сальда".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.35, 01.35 "Мае правы".
21.25 "Размова дня".
21.45, 02.40 "54%".
22.05 **"Дэфект"**. Серыял.
23.00 "З хронікі Аўшвіца". Дак.серыял.
23.30 "Эксперт".

ЧЕТВЕРГ, 10 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.40 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 00.00 "Зона Х".
09.10, 21.45 **"Снайпер-2. Тунгус"**. Сериал.
11.10, 20.00 **"Любовь в большом городе-3"**. Сериал.
12.10, 01.10 "Мистические истории".
13.05 **"Шулер"**. Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25, 02.00 **"След"**. Сериал.
16.30 "Семейные мелодрамы".
17.35 "Белорусское "Времечко".
19.20, 00.20 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
23.30 "Вечер трудного дня".
00.55 "День спорта".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Двое из ларца"**. Сериал.
10.10 "Завтра — это мы!".
10.40 **"Я — телохранитель"**. Сериал.
11.45, 18.55 **"Я не я"**. Сериал.
13.45 "Под грифом "Известные".
14.25, 00.00 **"Реальные пацаны"**. Сериал.
15.25 "Автобаттл".
16.00 "Особенности национального юмора". Гала-концерт в рамках фестиваля юмора и приколов "УМОРА".
17.00 "Клуб Винкс. Школа волшебниц". Мультсериал.
20.50 "Тело человека".
21.25 "КЕНО".
21.30 "На пути к чемпионату мира по футболу-2014". Видеожурнал.
22.00 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1/4 финала. Ответный матч. Прямая трансляция.
00.50 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3

07.20 "Дабранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 13.10, 15.00, 17.05, 21.05, 00.05 "Калейдаскоп".
08.05, 13.10, 15.05, 17.10, 00.15 "Сімвалы эпохі".
08.20, 19.35 **"Маленькія трагедыі"**.
09.30, 21.55 "Дыя@блог".
10.00, 21.15 **"Мегрэ"**. Серыял.
10.55, 23.40 "Святло далёкай зоркі".
11.20, 13.55, 16.15, 19.00 "Размаўляем па-беларуску".
11.25 **"Горад Зэра"**. Маст.фільм.
13.25 "Падарожжа са смакам".
14.00 "Звонкія, адчыніце дзверы. Аляксандр Міта".
14.20 "Краіна лясоў і азёраў".
14.40 "Адпустанні".
15.20 "Цуды прыроды".
15.45 "Настальжы".
16.20 Мультфільм.
16.40 "Плошча мастацтваў".
17.25 "Скарбніца Міншчыны".
17.55 **"Дэбют"**. Маст.фільм.
18.25 "Палескі пачастунак".
18.40 "Чырвоны д'ябал".
19.05 "Карані".
20.45 "Калыханка".
22.25 **"Душачка"**. Маст.фільм.

Беларусь 5

08.10 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор.
08.35, 10.25, 14.05 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/4 финала. Ответный матч.
12.10 Хоккей. Чемпионат Беларуси. Финал. "Неман"-"Юность".
15.55 Хоккей. Финал. Конференция "Восток".
17.50 Футбол. "На пути к чемпионату мира по футболу-2014".
18.15 Футбол. Суперкубок Беларуси.
20.10 "Овертайм".
20.40 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Женщины.
22.00, 00.00 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1/4 финала.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.05 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Смешное и еще смешнее".
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Позднее раскаяние"**. Сериал.
23.05 **"Вы не знаете Джека"**. Худ.ф.
01.35 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Особый случай".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.45 **"Капитан Гордеев"**. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.25 "Новости — Беларусь".
14.30 "На балу у Воланда. Миссия в Москву".
15.35 "О самом главном".
17.10 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.05 **"Пока станица спит"**. Сериал.
18.55 **"Личное дело"**. Сериал.
20.45 **"Дорога домой"**. Сериал.
23.35 "Живой звук".

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.35, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Паутина"**. Сериал.
23.40 **"Дикий"**. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 18.30 "Вам и не снилось".
10.05 "Добро пожаловаться".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 **"Вовочка-4"**. Сериал.
12.05 "Семейные драмы".
13.00 "Приключения дилетанта".
13.50 **"А если это любовь?"**. Худ.ф.
15.35 "Не при мне!".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"Спаун"**. Худ.фильм.
22.05 "Смотреть всем!".
23.00 "Тайны мира".
23.55 "Автопанорама".
00.15 **"Джанго. Возвращение"**. Худ.фильм.

Мир

05.00 "180 минут".
08.15 **"Частный детектив"**. Сериал.
10.00 **"Впервые замужем"**. Худ.фильм.
11.30 "Диаспоры".
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки"**. Сериал.
14.05 "Тайные знаки". Док.фильм.
15.20, 23.35 "Слово за слово".
16.10, 02.55 **"Монтекристо"**. Сериал.
18.20 **"Морозов"**. Сериал.
21.20 **"Голоса"**. Сериал.
23.10 "Преступление и наказание".
00.25 **"Тайные знаки"**. Сериал.
01.15 **"Обручальное кольцо"**. Сериал.

Белсат

07.00, 09.20, 12.25, 14.45, 00.10, 02.35 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.30, 14.00 "Мае правы".
08.55, 14.20, 21.00, 02.10 "Аб'ектыў".
09.40, 15.05 "54%".
10.00, 15.30 "Рэмарка".
10.30, 15.55 "Эксперт".
11.20, 16.25 **"Дэфект"**. Серыял.
11.55, 17.20 **"Невядомая Беларусь"**.
"Таямніца следства. P.S.". Дак.фільм.
17.50 "Сага старадаўній пушчы". Дак.серыял.
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Сальда".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.25 "Тэатр ваенных дзеянняў".
20.30, 01.40 "Рэпартэр".
21.25 "Размова дня".
21.45, 02.55 "Два на два".
22.15 "Усё нашае жыццё — сацарт". Дак.фільм.
23.00 "Яраслаўскі — кароль Харкава". Рэпартаж.
23.25 **"Інстынкт"**. Серыял.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

5—13 красавіка

Тэатры

МІНСК

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
5, 6 — "Паўлінка".
8, 9 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Дон Жуан".
10 — "Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл".
11 — "Офіс".
13 — "Ноч на Каляды".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
6 — "Цікі шэпат сыходзячых крокаў".
8, 9 — "Раскіданае гняздо".
10 — "Адэль".
11 — "Інтымны дзённік (Дзённік паэта)".
12 — "Містэр Розыгрыш".
13 — "Тры Жызэлі".

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета
5 — "Трыстан і Ізольда", "Шапеніяна", "Балеро".
6 — "Бал-маскарад".
8 — "Набукко".
9 — "Бахчысарайскі фонтан".
10 — "Кармен".
11, 12 — "Эсмеральда".
13 — "Рыгалетто".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
5 — "Звезды седьмого неба", "Экзекутор".
6 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Праделкі Ханумы".
8 — "Свадьба Кречинского".
9 — "Бег".
10 — "Горе от ума".
11 — "Загадочный визит".
12 — "Оракул?..", "Эдип".
13 — "Волшебные кольца Альманзора", "Идеальный муж".

Тэатр-студыя кінаакцёра
5, 6 — "Пігмаліён".
7 — "Мастер и Маргарита".
8, 9 — "Механический человек".
10, 11 — "Хто смяецца апошнім".
12, 13 — "...Забыть Герострата!".

Новы тэатр
5 — "Шанс, которого ждешь всю жизнь".
12, 13 — "Не все коту масленица".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
5, 6 — "Алиса в Стране Чудес", "Дикарь".
Гастролі Калужскага драматычнага тэатра
7, 8 — "Частная жизнь королевы".
9, 10 — "№13".
11, 12 — "Дом восходящего солнца".

Сучасны мастацкі тэатр
5 — "Американская комедия".
6 — "Просто Карлсон", "Женюсь на обеих".
10 — "Фигаро.tut".
11 — "Турандот".
12 — "Родня".

Тэатр юнага гледача
5 — "Кот у ботах", "Царэўна Жабка".
6 — "Приключения Бибигона".
9 — "Маленькі лорд Фаўнтлерой".
10 — "Пан міністар".
11 — "Майго юнацтва крылы".
12 — "Сакрэт сапраўднага сяброўства".
13 — "Вясёлы Роджар".

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
5 — "Малыш и Карлсон, который живет на крыше".
6 — "Красная Шапочка".
12 — "Кот в сапогах".
13 — "Морозко".

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
8 — "Сыграем в дружную семью".
9 — "Квадратура круга".
12 — "Василиса Прекрасная".

Маладзёжны тэатр эстрады
8 — "Свадьба".
9 — "Как будто случайно".
Сольны канцэрт **Вольгі Уронскай**.
10 — "О чем молчат женщины".
12 — "ROCK-JUNIOR 2014".

Драматычны тэатр Беларускай арміі
5 — "Не покидай меня".
11, 12 — "Собака на сене".

«Народная Воля»
в Twitter www.twitter.com/narodnaya_volya
в Facebook www.facebook.com/nv.online.info
в Vkontakte www.vk.com/nvonlineinfo

Народная Воля http://www.nv-online.info
4 КРАСАВІКА 2014 г.

ПЯТНІЦА, 11 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.25 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.20 "Зона Х".
09.10 "Снайпер-2. Тунгус". Сериал.
11.00, 20.00 "Любовь в большом городе-3". Сериал.
12.10, 00.55 "Мистические истории".
13.05 "Шулер". Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25, 01.45 "След". Сериал.
16.15 "Семейные мелодрамы".
17.10 "Моя правда".
18.10 "Тайны следствия".
21.00 "Панорама".
21.45 "Наши".
21.55 "Журналистское расследование".
22.25 "Невидимка". Худ.фильм.
00.40 "День спорта".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 "Двое из ларца". Сериал.
10.10 "Стиль-бюро".
10.40 "Быть Стэнли Кубриком". Худ.фильм.
12.25 "Я не я". Сериал.
14.25 "Два с половиной повара".
15.00 "Реальные пацаны". Худ.фильм.
16.00 "Империя песни".
17.00 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
18.55 "Человек-паук". Худ.фильм.
21.25 "КЕНО".
21.30 "Битва экстрасенсов".
22.40 "Репортер".
23.25 Comedy Woman".
00.20 "Грязное дело". Худ.фильм.

Беларусь 3

07.20 "Дабраранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 12.45, 15.00, 16.55, 21.05, 00.50 "Калейдаскоп".
08.05, 12.50, 15.05, 17.05, 00.55 "Сімвалы эпохі".
08.20 "Маленькія трагеды". Серыял.
09.30, 21.55 "Сіла веры".
09.55, 21.10 "Мегрэ". Серыял.
10.40, 23.40 "Жыццё — праклятая роля".
11.20, 14.00, 16.00, 18.30 "Размаўляем па-беларуску".
11.30 "Душачка". Маст.фільм.
13.05 "Скарбніца Гомельшчыны".
13.30 "Карані".
14.05 "Палескі пачастунак".
14.15 "Паясы Вялікага князя Вітаўта".
15.20 "Настальжы".
15.45 "На прыродзе".
16.05 "Адлюстраванні".
16.25 "Падарожжа са смакам".
17.15 "Камертон".
17.45 Мультфільм.
18.05 "Роднае слова".
18.35 "Тэатральны ліцэй".
19.00 "Наша спадчына".
19.15 "Удваіх пад адным парасонам". Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
22.20 "Шлягеры на ўсе часы".
00.20 "АРТиШОК".

Беларусь 5

08.10 "Овертайм".
08.40, 10.30, 12.15, 14.05 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1/4 финала. Ответный матч.
15.55 Хоккей. Финал. Конференция "Восток".
18.20 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
18.55 Футбол. "Шахтер" (Солигорск) — "Динамо" (Минск).
20.55 "Фактор силы".
21.25 Гандбол. SEHA-лига. Финал четырех. "Татран" (Словакия) — БГК им.Мешкова (Беларусь).
23.05 Гандбол. SEHA-лига.
00.30 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Обратный отсчет".
15.30 "Учиться жить".
16.15"Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Секрет вечной жизни".
18.20 "Жди меня". Беларусь".
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".
21.05 "Вечерний Минск".
22.20 "Что? Где? Когда? в Беларуси".
23.45 "Ночь в музее-2". Худ.фильм.
01.45 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Особый случай".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.45 "Капитан Гордеев". Сериал".
13.50, 16.50, 19.50, 23.20 "Новости — Беларусь".
14.30 "Пришельцы. История военной тайны".
15.35 "О самом главном".
16.35 "Вся Россия".
17.10 "Хозяйка моей судьбы". Сериал.
18.05 "Пока станица спит". Сериал.
18.55 "Личное дело". Сериал.
20.55 "Поединок".
23.30 "Балканский капкан. Тайна сараевского покушения".
00.20 "Примета на счастье". Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 "Возвращение Мухтара". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 "Паутина". Сериал.
23.15 "Паутина-7. Послесловие".
00.10 "Дикий". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00 "Вам и не снилось".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Вовочка-4". Сериал.
12.05 "Семейные драмы".
13.00 "Здравствуйте, доктор!".
13.50 "Спаун". Худ.фильм.
15.40 "Не ври мне!".
16.50 "Следаки". Сериал.
18.30 "Такова судьба".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Полицейская академия-7: миссия в Москве". Худ.фильм.
22.00, 23.00 "На том же месте в тот же час".
23.50 "Большая игра".
00.35 "Ускользающая любовь". Худ.фильм.

Мир

05.00 "180 минут".
08.15 "Частный детектив". Сериал.
10.00 "У матросов нет вопросов". Худ.фильм.
11.30, 04.20 "Добро пожаловать".
12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
12.20 "Чужие ошибки". Сериал.
14.05 "Тайные знаки". Док.фильм.
15.20 "Еще не вместе".
16.10, 00.25 "Монтекристо". Сериал.
18.20 "Катино счастье". Сериал.
21.40 "МосГорСмех".
22.35 "Впервые замужем". Худ.фильм.
02.15 "Приключения Македонской".
02.30 "Волга-Волга". Худ.фильм.

Белсат

07.00, 09.20, 12.25, 14.50, 01.25, 03.55 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.30, 14.00 "Рэпартэр".
08.55, 14.25, 21.00, 03.25 "Аб'ектыў".
09.40, 15.10 "Два на два".
10.10, 15.40 "Маю права".
10.35, 16.00 "Інстынкт". Серыял.
11.20, 16.50 "Усё нашае жыццё — сацарт". Дак.фільм.
12.00, 17.30 "Яраслаўскі — кароль Харкава". Рэпартаж.
17.55 "Ранча". Серыял.
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Дэвайс".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.30, 03.00 "ПраСвет".
21.25 "Размова дня".
21.50 "МакраФон". "Салідарныя з Беларуссю-2014". Канцэрт.
22.55, 04.10 "Зоры не спяць".
23.25 "Маці сваёй маці". Маст.фільм.
01.00 "З хронікі Аўшвіца". Дак.серыял.

СУББОТА, 12 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.55 "Існасць".
07.20 "Человек с бульвара Капуцинов". Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Врачебные тайны".
09.40, 23.45 "Сваты-3". Сериал.
10.50 "О еде".
11.25 "Дача".
12.10 "Клуб редакторов".
12.55 "Здоровье".
13.45 "Журналистское расследование".
14.15 "Вокруг планеты".
15.15 "Новости региона".
15.30 "Мирный тур".
15.45 "Доверяй и проверяй".
16.15, 00.40 "Большая разница".
17.25 "Самозванка". Худ.фильм.
21.00 "Панорама".
21.40 "Невозможное". Худ.фильм.
23.35 "День спорта".

Беларусь 2

07.15 "Ласточкино гнездо". Сериал.
08.15, 21.10 "Тэлебарометр".
08.20 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
09.35 "Белорусская кухня".
10.15 "Два с половиной повара".
10.45, 21.50 "Интерны". Сериал.
12.45 "Битва экстрасенсов".
13.50 "Выше крыши".
14.25 "Под грифом "Известные".
15.05 "Слова". Худ.фильм.
17.00 "Особенности национального юмора". Гала-концерт в рамках фестиваля юмора и приколов "УМОРА".
18.00 "Империя песни".
19.15 "Ваше лото".
19.55 "Пятерочка".
20.05 "Суперинтуиция. Любовь".
21.05 "КЕНО".
21.15 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
23.40 "Национальная безопасность". Худ.фильм.
00.10 Футбол. Лига Европы УЕФА. Обзор тура.

Беларусь 3

08.00, 11.10, 12.50, 14.55, 18.15, 21.05, 23.20 "Калейдаскоп".
08.05, 11.15, 15.05, 23.30 "Сімвалы эпохі".
08.20 "Таямніца душы".
08.45 "АРТиШОК".
09.15 "Удваіх пад адным парасонам". Маст.фільм.
10.40 "Наперад у мінулае".
11.30 "Кругі надзеі". Сяргей Грахоўскі".
11.55 Мультфільм.
12.15 "Росчырк часу".
12.30 "Кола". Маст.фільм.
13.00 "Плошча мастацтваў".
13.25 "Таямніца помніка".
14.05 "Масква—Мінск. Кінатранзіт".
14.30 "Цуды прыроды".
15.20 "Карані".
15.45 "Падарожжа са смакам".
16.15 "Полета вольное упорство...".
16.45 "Кавалеры рэк, балот і лясоў".
16.55 "Размаўляем па-беларуску".
17.00 "Шлягеры на ўсе часы".
18.25 "Жорсткі раманс". Маст.ф.
20.45 "Калыханка".
21.10 "Пучыні і дзяўчына". Маст.ф.
22.30 "Эпоха".

Беларусь 5

08.10, 11.25 Гандбол. SEHA-лига.
09.35 Хоккей. Финал. Конференция "Восток".
12.50 Футбол. Лига Европы УЕФА. Обзор игрового дня.
13.40 Футбол. "Шахтер" (Солигорск) — "Динамо" (Минск).
15.30 "Фактор силы".
15.55 Хоккей. Финал. Конференция "Запад". "Локомотив"—"Лев".
18.15 Футбол. "Манчестер Юнайтед"—"Халл Сити".
20.05 Футбол. "Вест Бромвич"—"Тоттенхэм".
21.55 Футбол. "Сандерленд"—"Эвертон".
23.45 Европейский покерный тур.

ОНТ

07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Смешарики. Новые приключения".
09.20 "Здоровье".
10.25 "Смак".
11.05 "Умницы и умники".
11.50 "Открытый космос".
16.15, 21.00 "Новости спорта".
16.20 "Ералаш".
16.40 "Гагарин. Первый в космосе".
18.45 "Академия талантов".
21.05 "Точь-в-точь!".
23.55 "Что? Где? Когда?".
01.10 "Потомки". Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 "Примета на счастье". Худ.фильм.
08.45 "Качели". Худ.фильм.
10.20 "Утренняя почта".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.10 "Субботник".
11.50 "Планета собак".
12.25 "Гамлет Щигровского уезда". Худ.фильм.
14.15 "Честный детектив".
14.50 "Юрий Гагарин. Семь лет одиночества".
15.50 "Юрмала".
16.50 "Субботний вечер".
19.00 "Картина мира".
19.55 "Погода на неделю".
20.45 "Вопреки всему". Худ.фильм.
00.20 "Мечты из пластилина". Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.25 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00 "Сегодня".
08.20 "Смотр".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Дело вкуса".
10.20 "Главная дорога".
10.50 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".
13.20 "Я худею".
14.20 "Второй убойный". Сериал.
16.15 "Спасатели".
16.45 "Темная сторона".
17.35 "Очная ставка".
18.25 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
19.00 "Центральное телевидение".
19.55 "Новые русские сенсации".
20.55 "Ты не поверишь!".
21.55 "Отдельное поручение". Худ.фильм.
23.35 "Кома". Худ.фильм.

СТВ

06.20 "Студенты". Сериал.
08.00 "Полицейская академия-7: миссия в Москве". Худ.фильм.
09.30 "Чистая работа".
10.30 "Секретные территории".
11.30 "Минск и минчане".
12.05 "Приключения дилетанта".
12.40 "Майская ночь, или Утопленница". Худ.фильм.
13.55 "Военная тайна".
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
17.00 "Большой город".
17.40 "Странное дело".
18.35 "Умнее не придумаешь".
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 "Тринадцать друзей Оушена". Худ.фильм.
22.25 "Звездный ринг".
23.25 "Приготовьте ваши носовые платки". Худ.фильм.
01.15 "Смотреть всем!"

Мир

05.00 "Выше радуги". Худ.фильм.
07.35 "Ой, мамочки!".
08.00 "Миллион вопросов о природе".
08.15 "Экспериментаторы".
08.30 "Мечтай! Действуй! Будь!".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "По поводу. Жизнь как космос".
10.05 "Любимые актеры".
10.30 "Д'Артаньян и три мушкетера". Сериал.
15.10 "Бухта Филиппа". Сериал.
21.40 "Новости культуры".
22.20 "Если только". Худ.фильм.
00.00 "Амазонки из глубинки". Сериал.
03.15 "Цирк". Худ.фильм.

Белсат

07.00, 09.25 Інфармацыйна-публіцыстычны блок.
08.30, 18.05 "ПраСвет".
09.00, 21.00, 00.40 "Аб'ектыў".
09.45 "Зоры не спяць".
10.15 "Казкі для дзетак".
10.45 "Ажыятаж вакол Басі". Серыял.
11.15 "Два на два".
11.45 "Асабісты капітал".
12.10, 19.05 "Моўнік".
12.20 "Відзьмо-невідзьмо".
12.50 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
13.15 "Лонданцы". Серыял.
14.00 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
14.15 "Усё нашае жыццё — соц-арт". Дак.фільм.
14.55 "Яраслаўскі — кароль Харкава". Рэпартаж.
15.20 "Сага старадаўняй пушчы". Дак.серыял.
16.15 "Маці маёй маці". Маст.фільм.
17.50 "Беларусы ў Польшчы".
18.30 "Фітнес-шмітнес".
18.50 "Калыханка для самых маленькіх".
19.15 "Назад у будучыню".
19.30 "Mad Men. Утрапёныя". Серыял.
20.20 "Зона "Свабоды".
21.15 "Невядомая Беларусь": "Небяспечны архіў. Рэабілітацыя". Дак.фільм.
21.55 "Медсястра Бэці". Маст.фільм.
23.45 "Новая Польшча". Дак.фільм.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

5—13 красавіка

Канцэрты

Палац Рэспублікі
13 — Тэатр Аляксея Рыбнікава прадстаўляе: музычны спектакль для дзяцей і дарослых "Бураціна" і рок-оперу "Хаакін Мур'ета. Каханне і смерць".
Канцэртная зала "Мінск"
5 — **Канстанцін Крымскі**. Сольны канцэрт.
7 — "Боинг, Боинг, Боинг".
8 — **Марына Дзявятава:** канцэрт "На біс!".
9 — Канцэрт **Дзяніса Майданава**.
10 — ***Да 45-гадовага юбілею легендарнага ансамбля "Песняры":*** **Леанід Барткевіч і Анатоль Кашапараў,** заслужаныя артысты Рэспублікі Беларусь, у канцэрце " Залатыя галасы залатога складу ансамбля "Песняры".
11 — Канцэрт **ДиДюЛи.**
12, 13 — "1/8 Цэнтральнай міжнароднай лігі КВЗ".
Белдзяржфілармонія
6 — "Дэбют юных талентаў", Дзяржаўны камерны аркестр. Салісты — навучэнцы Рэспубліканскай гімназіі-каледжа пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі.
10 — Цыкл канцэртаў"Мінская вясна-2014". Беларускі дзяржаўны ансамбль народнай музыкі **"Свята".**
12 — Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр.
13 — "Джазавыя вечары ў філармоніі". Трыа "VEIN" (Швейцарыя).
Малая зала
8 — Хор ДМШМ №4 Мінска "Мы — дырыжоры".
10 — Ансамбль цымбалістаў "Беларусачка" Мінскага дзяржаўнага музычнага каледжа імя М.Глінкі.
11 — Цыкл канцэртаў"Мінская вясна-2014". Фартэпіянны вечар. Ана Гацава (Македонія).
12 — Абанемент №3 "Дзіцячыя гады любімых кампазітараў".
13 — Канцэрт навучэнцаў фартэпіяннага аддзялення Мінскага дзяржаўнага музычнага каледжа імя М.Глінкі.

Тэатры

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
5 — "Барские причуды".
6 — "Двое".
8 — Канцэрт сімфанічнага аркестра.
9 — "На дне".
10 — "Беспорядок класса "ЛЮКС", или Пляски с мертвецом".
11 — "Очень простая история".
12 — "Бременские музыканты".
13 — "Мой бедный Марат".
Брэсцкі абласны тэатр лялек
5 — "Винни Пух".
6 — "Приключения Братца Кролика".
12 — "Лесные часы".
13 — "Приключения Незнайки".

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа
5 — "Дажыць да прэм'еры".
6 — "Кошкі-Мышкі".
"Лялька"
5 — "Яшчэ раз пра Чырвоную Шапачку".
6. 8 — "Сунічкі для Велікачкі".
9, 13 — "Бука".
10 — "Загубленая душа, або Пакаранне грэшніка".
11, 12 — "Церам-церамок".

ГОМЕЛЬ

Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр
9 — "НЕкомедия".
10 — "Ревность".
11 — "Ромео и Джульетта P.S.".
12 — "Букет для внука".
13 — "Любовь, семья и третий лишний".
Гомельскі абласны драматычны тэатр
9, 10 — "Школа соблазна".
11, 12 — "Безумный день, или Женитьба Фигаро".
13 — "Палата бизнес-класса".
Гомельскі тэатр лялек
12, 13 — "Царевна-лягушка".

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
5 — "Слишком женатый таксист".
6 — "Винни Пух и все, все, все...", "Возвращение Дон Жуана".
10 — "Рождение".
11 — "Эти свободные бабочки".
12 — "Мужчина в подарок".
13 — "Оранжевый ежик", "Эти свободные бабочки".
Танц-тэатр "Галерея" з праграмай "Дважды два".
Гродзенскі тэатр лялек
29, 30 — "История одного дома".
8 — "Вечер современной хореографии".
12 — "Вверх тормашками".

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны драматычны тэатр
6 - "Мужчина к празднику".
10 - "Боинг-Боинг", "Рычащий воробей. Эдит Пиаф".
11 - "Сильвия".
12 - "Пора заняться светлой стороной жизни".
13 - "Не такой, как все".
Магілёўскі тэатр лялек
5 — "Волшебная кисть".
6 — "Медвежонок Рим-Цим-Цы".
12 — "Медведь наоборот".
13 — *Гастролі Тульскага тэатра лялек:* "Стойкий оловянный солдатик".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 13 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

07.20 "Три тополя на Плющихе". Худ.фильм.
08.40 Слово Митрополита Тадеуша Кондрусевича на Вербное Воскресенье.
08.50 Слово Митрополита Павла на праздник Входа Господня в Иерусалим (Вербное Воскресенье).
08.50 "Слово".
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Арсенал".
09.40, 00.05"Сваты-3". Сериал.
10.50 "О еде".
11.25 "XXL WOMAN TV".
12.10 "Новости. Центральный регион".
12.35 "Зона Х".
13.15 "Коробка передач".
13.50 "Тайны следствия".
14.30 "БеларусьLIFE".
15.15 "Твой город".
15.30 "Мирный тур".
15.45 "Eurovision. Итоги недели".
16.05 "Звездная жизнь".
17.15 "Билет на двоих". Сериал.
21.00 "Главный эфир".
21.55 "Навіны надвор'я".
22.15 "Человек, который любит". Худ.фильм.
01.00 "Человек с бульвара Капуцинов". Худ.фильм.

Беларусь 2

07.30 "Ласточкино гнездо". Сериал.
08.25, 20.25 "Тэлебарометр".
08.30 "Клуб Винкс. Школа волшебниц". Мультсериал.
09.45 "Завтра — это мы!".
10.20 "Два с половиной повара. Открытая кухня".
10.50, 21.40 "Интерны". Сериал.
12.50 "Суперинтуиция. Любовь".
14.00 "Автобаттл".
14.35 "Стиль-бюро".
15.10 "Человек-паук". Худ.фильм.
17.30 "Под грифом "Известные".
18.05 "Comedy Woman".
19.15 "Суперлото".
21.00 "Спортлото 5 из 36".
21.05 "КЕНО".
21.10 "Тело человека".
23.30 "Слова". Худ.фильм.

Беларусь 3

08.00, 11.30, 12.55, 15.00, 21.05, 00.25 "Калейдаскоп".
08.05, 13.00, 16.00 "Размовы пра духоўнае".
08.20 "Жорсткі раманс". Маст.ф.
10.35 "Эпоха".
11.35 "Свет прыроды".
12.05 "Плошча мастацтваў".
12.30 "Дзед Аўсей і Палашка". Маст.фільм.
13.15 "Падарожжа са смакам".
13.45, 16.40 "Размаўляем па-беларуску".
13.50 Мультфільм.
14.10 "Наша спадчына".
14.35 "Шчасце Алены".
15.05 "Настальжы".
15.30 "Глыбокае".
15.40 "Імгненне вечнасці".
16.10 "Наперад у мінулае".
16.45 Фестываль "Факел". Фінальны гала-канцэрт нацыянальнага адборачнага тура.
18.00 "Казакі-разбойнікі". Маст.ф.
19.00, 00.00 "Культпрасвет".
19.30 "Пучыні і дзяўчына". Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
21.10 "С.Ясенін. "Ганна Снегіна".
22.15 "Без сонца". Маст.фільм.

Беларусь 5

08.00 Футбол. "Манчестер Юнайтед"—"Халл Сити".
09.50 Футбол. "На пути к чемпионату мира по футболу-2014". Видеожурнал.
10.15 Футбол. "Шахтер" (Солигорск) — "Динамо" (Минск).
12.05 Хоккей. Финал. Конференция "Запад". "Локомотив"—"Лев".
13.55 Футбол. "Гомель" — БАТЭ. Прямая трансляция.
15.55 Футбол. "Ливерпуль"—"Манчестер Сити".
17.55, 19.25 Гандбол. SEHA-лига.
21.05 Хоккей. Финал. Конференция "Восток".
22.55 Футбол. "Арсенал"—"Вест Хэм".

ОНТ

07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".
09.05 "Воскресная проповедь".
09.20 "Смешарики. ПИН-код".
09.35 "Пока все дома".
10.25 "Вячеслав Тихонов. Разговор по душам".
11.25 "Брэйн-ринг".
12.35 "Вспоминая Вячеслава Тихонова".
14.10 "Дело было в Пенькове". Худ.фильм.
16.15 "Новости спорта".
16.20 "Королевское наследство". Худ.фильм.
18.00 "Рассмеши комика".
18.50 "Я люблю Беларусь!".
20.00 "Контуры".
21.05 "Клуб веселых и находчивых". Высшая лига.
23.20 "Скорость". Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 "Вопреки всему". Худ.фильм.
10.10 "Сам себе режиссер".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Смехопанорама".
11.45 "В мире животных".
12.20 Мультфильмы.
12.40 "Сеанс одновременной игры". Худ.фильм.
14.15 "Мосфильм". 90 шагов".
14.30 "Мечты из пластилина". Худ.фильм.
16.30 "Везучая". Худ.фильм.
18.25 "Смеяться разрешается".
21.25 "Не покидай меня, любовь". Худ.фильм.
23.25 "Воскресный вечер".

НТВ-Беларусь

06.25 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Медицинские тайны".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Едим дома!".
10.20 "Первая передача".
10.50 "Чудо техники".
11.20 "Поедем, поедим!".
11.55 "Дачный ответ".
13.15 "Таинственная Россия".
14.10 "Второй убойный". Сериал.
16.15 "И снова здравствуйте!".
16.40 "Следствие вели...".
17.35 "Очная ставка".
18.25 "Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю".
19.50 "Последний день". Худ.ф.
23.05 "Школа злословия".
23.50 "Авиаторы".

СТВ

06.10 "Студенты". Сериал.
07.50 "Тринадцать друзей Оушена". Худ.фильм.
10.00, 17.50 "Автопанорама".
10.30 "Тайны мира".
11.30 "Большой завтрак".
12.10 "Здравствуйте, доктор!".
12.45 "Доживем до понедельника". Худ.фильм.
14.40 "Территория заблуждений".
16.00 "Центральный регион".
16.30 "24 часа".
16.50 "Четыре свадьбы".
18.20 "На том же месте в тот же час".
19.30 "Неделя".
20.40 "Случайный роман". Худ.фильм.
22.40 "Организация Определенных Наций".
00.10 "Брак по-исландски". Худ.фильм.

Мир

05.00 Мультфильмы.
05.10 "Приключения Буратино". Худ.фильм.
07.35 "Знаем русский".
08.30 "Земля и небо".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "Приключения Македонской".
09.20 "Аэромир".
09.35 "С миру по нитке".
10.10, 02.25 "Материнская клятва". Худ.фильм.
12.40 "Еще не вместе".
13.20 "У матросов нет вопросов". Худ.фильм.
15.10, 21.00 "Кедр пронзает небо". Сериал.
20.00 "Вместе".
22.40 "Серые волки". Худ.фильм.
00.45 "Если только". Худ.фильм.

Белсат

07.00 "Аб'ектыў".
07.15, 11.15 "Казкі для дзетак".
07.50, 12.20 "Тры шалёныя нулі". Серыял.
08.20 "Зона "Свабоды".
09.00 "Беларусы ў Польшчы". Дак.цыкл.
09.15 "Рэмарка".
09.45 "54%".
10.05 "Рэпартэр".
10.30 "Невядомая Беларусь": "Небяспечны архіў. Рэабілітацыя". Дак.фільм.
11.50 "Ажыятаж вакол Басі". Серыял.
12.45 "Новая Польшча". Дак.фільм.
13.45 "Фітнес-шмітнес".
14.00 "Дэфект". Серыял.
14.55 "Медсястра Бэці". Маст.фільм.
16.45 "Mad Men. Утрапёныя". Серыял.
17.30 "Сага старадаўняй пушчы". Дак.серыял.
18.25 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
18.50 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
19.15 "Форум".
20.00 "Эксперт".
20.35 "Апошнія дні СССР". Дак.фільм.
21.30 "Ціхі хаос". Маст.фільм.
23.20 "Зоры не спяць".
23.50 "МакраФон". "Салідарныя з Беларуссю-2014". Канцэрт.

**Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск,
вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная:
тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906, 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://
www.nv-online.info**

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222 — для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 — для прадпрыемстваў і арганізацый

**Заснавальнік
і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч
СЯРЭДЗІЧ**

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 03.04.2014 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26530 экз. Заказ №1371.